

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ และนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย

ระยะที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย

ระยะที่ 3 ผลการทดลองและประเมินผลรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน ในจังหวัดหนองคาย

1. ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ในระยะที่ 1 นี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาหาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย โดยตั้งสมมติฐานว่า จริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ได้รับอิทธิพลโดยตรงจาก 1) การเรียนแบบสื่อ 2) การเรียนแบบเพื่อน และ 3) การเรียนแบบครู และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจาก 1) ความรู้เรื่องวินัยนักเรียน 2) เจตคติด้านการมีวินัย และ 3) การเรียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 393 คน สรุปผลการวิจัยในระยะที่ 1 ดังต่อไปนี้

1.1 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยวิจัย โดยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 393 คน ซึ่งคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ ค่าต่ำสุดและค่าสูงสุด ข้อมูลคุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย

ข้อมูลด้านคุณลักษณะทั่วไป (n = 393)	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	170	43.30
1.2 หญิง	223	56.70
รวม	393	100.00
2. ระดับชั้นเรียน		
2.1 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	181	46.10
2.2 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	212	53.90
รวม	393	100.00
3. สภาพครอบครัว		
3.1 บิดามารดาอยู่ร่วมกัน	305	77.60
3.2 บิดามารดาหย่าร้างกัน	15	3.80
3.3 บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม	41	10.40
3.4 อาศัยอยู่กับญาติ	32	8.10
รวม	393	100.00

จากตารางที่ 8 คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 393 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงร้อยละ 56.70 เป็นเพศชายร้อยละ 43.30 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 46.10 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 53.90 ด้านสภาพครอบครัวพบว่า ส่วนมาก บิดามารดาอยู่ร่วมกันร้อยละ 77.60 รองลงมาบิดาหรือมารดาถึงแก่กรรมร้อยละ 10.40 อาศัยอยู่กับญาติร้อยละ 8.10 และต่ำสุดคือบิดามารดาหย่าร้างกันร้อยละ 3.80

1.2 การตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นเพื่อนำไปสู่การทดสอบสมมติฐานในการตรวจสอบตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้างโดยใช้โปรแกรม LISREL

ผู้วิจัย ได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model : SEM) โดยโปรแกรมลิสเรล (LISREL for Windows) เพื่ออธิบายอิทธิพลเส้นทาง (Path Analysis) หรือปัจจัยเชิงสาเหตุโดยสมการเชิงโครงสร้าง อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ของตัวแปรต้น ตัวแปรคั่นกลางที่ส่งผลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อตัวแปรตาม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (Level of Significance .05) โดยการเริ่มจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบจำลองสมมติฐานการวิจัย การกำหนดค่าข้อมูลจำเพาะตามรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของแบบจำลองสมมติฐานการวิจัย การตรวจสอบคุณสมบัติของข้อมูลตามข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติ การตรวจสอบเงื่อนไขที่กำหนดของการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง และ ในการตรวจสอบความตรงของแบบจำลองสมมติฐานการวิจัย รวมถึงการปรับแบบจำลองและทดสอบความตรงตามข้อกำหนด ตรวจสอบแบบจำลองสมมติฐานการวิจัยมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แล้วสรุปแปลความหมายผลการวิเคราะห์ โดยการจำแนกค่าอิทธิพลเชิงสาเหตุออกเป็นอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลโดยรวมของตัวแปร ตามรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย และผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์แทนตัวแปรและค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1.3 สัญลักษณ์ใช้แทนตัวแปร

KNOW	แทน	ด้านความรู้เรื่องวินัย
ATTITUDES	แทน	ด้านเจตคติการมีวินัย
GUARDINT	แทน	ด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย
FRIENDS	แทน	ด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย
SOCIAL	แทน	ด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย
TEACHER	แทน	ด้านการเลียนแบบครูในการมีวินัย
BEHAVIOR	แทน	พฤติกรรมการมีวินัย

1.4 สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SKEWNESS	แทน	ค่าความเบ้ (Skewness)

KURTOSIS	แทน	ค่าความโค้ง (Kurtosis)
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)
R²	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณยกกำลังสอง (Square Multiple Correlation) หรือสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (Coefficient of Determination)
χ²	แทน	ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square)
df	แทน	องศาอิสระ (Degree of Freedom)
GFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (Goodness of Fit Index)
AGFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index)
RMSEA	แทน	ค่าประมาณความคลาดเคลื่อนของรากกำลังสองเฉลี่ย (Root Mean Square Error of Approximation)
RMR	แทน	ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือ (Root Mean Square Residual)
CN	แทน	ค่าขนาดตัวอย่างวิกฤต (Critical N)
DE	แทน	อิทธิพลทางตรง (Direct Effects)
IE	แทน	อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effects)
TE	แทน	อิทธิพลรวม (Total Effects)

ข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้โปรแกรม Lisrel คือ ลักษณะการกระจายของข้อมูลต้องกระจายแบบโค้งปกติ ทุกตัวแปรจะต้องมีค่า ความเบ้ (Skewness) และความโค้ง (Kurtosis) ไม่เกิน ± 1 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ทำการตรวจสอบค่าความเบ้ และค่าความโค้ง ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติความเบ้ (Skewness) และค่า ความโค้ง (Kurtosis) ของตัวแปร

	KNOW	ATTITUDE	GUARDINT	SOCIAL	FRIEND	TEACHER	BEHAVIOR
1.N Valid	393	393	393	393	393	393	393
2. Mean	6.5191	3.3068	3.2489	3.1833	3.2256	3.5775	3.2622
3. S. D.	1.92864	0.53485	0.86408	0.96544	0.67980	0.60143	0.86639
4.Skewness	0.338	-0.149	-0.127	-0.315	-0.303	0.166	-0.037
5.Kurtosis	-0.792	-.073	-0.437	-0.441	0.805	-0.681	-0.348

หมายเหตุ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 เป็นการวิเคราะห์ห้มูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมทั้งการทดสอบคุณลักษณะของข้อมูลในการกระจายของข้อมูลว่าเป็น โค้งปกติหรือไม่ ด้วยการทดสอบค่าสถิติความเบ้ (Skewness) และทดสอบค่าสถิติความโค้ง (Kurtosis) ของตัวแปรทั้ง 7 ตัวจะเห็นได้ว่ามีค่าไม่เกิน ± 1 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข้อมูลทั้งหมดมีการกระจายของข้อมูลเป็น โค้งปกติ สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์ในขั้นต่อไปได้

การตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร

การตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระเพื่อเป็นการทดสอบว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดมีความเป็นอิสระต่อกันหรือไม่ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งผลการศึกษาแสดงในตารางที่ 6 พบว่า ตัวแปรเชิงสาเหตุ ได้แก่ ด้านความรู้เรื่องวินัย (KNOW) ด้านเจตคติการมีวินัย (ATTITUDE) ด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย (GUARDINT) ด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย (FRIENDS) ด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย (SOCIAL) ด้านการเลียนแบบครูในการมีวินัย (TEACHER) พฤติกรรมการมีวินัย (BEHAVIOR) มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -0.085 ถึง 0.456 ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างตัวแปร

		BEHAVIOR	KNOW	ATTITUDE	GUARDINT	SOCIAL	FRIEND	TEACHER
Pearson	1.BEHAVIOR	1.000						
	2.KNOW	0.114*	1.000					
	3.ATTITUDE	0.155*	0.142*	1.000				
	4.GUARDINT	0.111*	-0.080	0.074	1.000			
	5.SOCIAL	-0.082	0.072	-0.032	-0.084*	1.000		
	6.FRIEND	0.085*	0.064	0.014	-0.075	0.415*	1.000	
	7.TEACHER	-0.059	0.033	-0.029	-0.067	0.456*	0.195*	1.000

หมายเหตุ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูลของตัวแปร โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression) ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้เรื่องวินัย (KNOW) ด้านเจตคติการมีวินัย (ATTITUDE) ปัจจัย ด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย(GUARDINT) ปัจจัย ด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย(FRIENDS) ปัจจัยด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย (SOCIAL) ปัจจัยด้านการเลียนแบบครูในการมีวินัย (TEACHER) และตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย (BEHAVIOR) จากการเก็บข้อมูล จำนวน 393 ชุด พบว่ามีตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 5 ตัวแปร เท่านั้น ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้เรื่องวินัย (KNOW) ด้านเจตคติการมีวินัย (ATTITUDE) ปัจจัย ด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย(GUARDINT) ปัจจัย ด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย(FRIENDS) ปัจจัยด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย (SOCIAL) และ พบว่ามีตัวแปรที่ไม่มีอิทธิพลต่อจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 1 ตัว คือปัจจัยด้านการเลียนแบบครูในการมีวินัย (TEACHER) ดังที่แสดง ในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระทุกตัวที่มีอิทธิพลต่อจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ที่วิเคราะห์โดยใช้สถิติ Multiple Linear Regression

Mode	I	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	1.(Constant)	1.816	0.449		4.044	.000
	2.KNOW	0.048	0.022	0.106	2.123*	.034
	3.ATTITUDE	0.203	0.081	0.125	2.511*	.012
	4.GUARDINT	0.109	0.050	0.109	2.196*	.029
	5.SOCIAL	-0.113	0.054	-0.125	-2.102*	.036
	6.FRIEND	0.180	0.069	0.141	2.611*	.009
	7.TEACHER	-0.032	0.080	-0.022	-0.402	.688

หมายเหตุ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression) พบว่าตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย (BEHAVIOR) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ อยู่ 5 ตัวแปรเท่านั้น ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้เรื่องวินัย (KNOW) ปัจจัยด้านเจตคติการมีวินัย (ATTITUDE) ปัจจัยด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย (GUARDINT) ปัจจัยด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย (GOPFRIEN) ปัจจัยด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย (SOCIAL) โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย (GOPFRIEN) (Beta=0.141) ด้านเจตคติการมีวินัย (ATTITUDE) (Beta=0.125) ปัจจัยด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย (GUARDINT) (Beta=0.109) ปัจจัยด้านความรู้เรื่องวินัย (KNOW) (Beta=0.106) ปัจจัยด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย (SOCIAL) (Beta=-0.125) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (Coefficient of Determination) $R^2 = 0.670$ ซึ่งแสดงว่าตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระทุกตัวมี

อิทธิพลต่อตัวแปรตาม คือ จริยธรรมการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาใน ร้อยละ 67 ดังได้แสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (Coefficient of Determination)

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	0.260(a)	0.670	0.053	0.84316

1.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติการวิเคราะห์เป็นแบบการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) หรือ สมการเชิงโครงสร้าง เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุสมการเชิงเส้นอธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยต่าง ๆ ของตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้เรื่องวินัย (KNOW) ปัจจัยด้านเจตคติการมีวินัย (ATTITUDE) ปัจจัยด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย (GUARDINT) ปัจจัยด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย (FRIENDS) และปัจจัยด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย (SOCIAL) ที่ส่งผลทั้งโดยตรง โดยอ้อมและโดยรวมต่อตัวแปรตาม คือ จริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย (BEHAVIOR)

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยในข้อ 1 คือ ปัจจัยด้านการเลียนแบบสื่อ ปัจจัยด้านการเลียนแบบเพื่อน ปัจจัยด้านการเลียนแบบครู ได้รับอิทธิพลโดยตรงจาก ปัจจัยด้านความรู้เรื่องวินัยนักเรียน ปัจจัยด้านเจตคติด้านการมีวินัย และปัจจัยด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย จะส่งผลทั้งโดยตรง โดยอ้อมและโดยรวมต่อตัวแปรตาม คือ จริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคายและจากการทดสอบความสอดคล้องของแบบจำลอง สมมติฐานการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้ค่าสถิติดังต่อไปนี้

Chi-Square = 65.81 (ค่าที่ผ่านเกณฑ์ยอมรับ คือ Chi-Square / df = < 3)

Degrees of Freedom = 3

Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.408 (ค่าที่ผ่านเกณฑ์ยอมรับ คือ ≤ 0.05)

P-value = 0.000

Critical N (CN) = 37.10

Root Mean Square Residual (RMR) = 0.090 (ค่าที่ผ่านเกณฑ์ยอมรับ คือ ≤ 0.05)

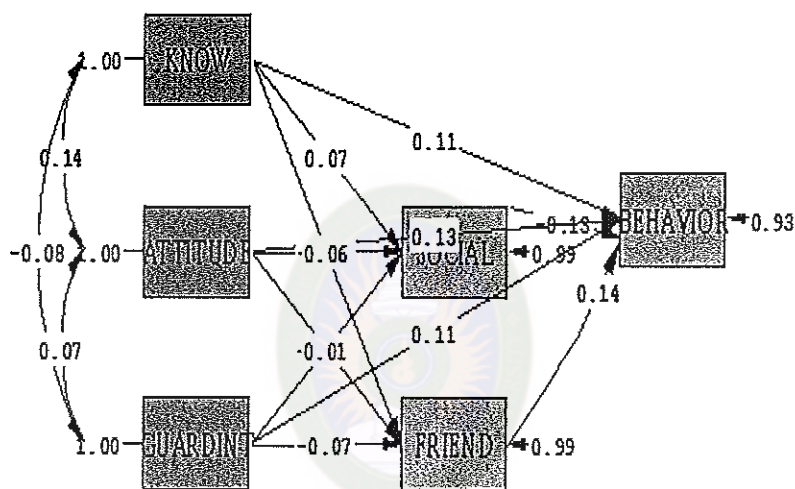
Standardized RMR = 0.090 (ค่าที่ผ่านเกณฑ์ยอมรับ คือ ≤ 0.05)

Goodness of Fit Index (GFI) = 0.28 (ค่าที่ผ่านเกณฑ์ยอมรับ คือ ≥ 0.90)

Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 0.95 (ค่าที่ผ่านเกณฑ์ยอมรับ คือ ≥ 0.90)

Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI) = 0.045

แสดงเป็นภาพได้ดังแผนภาพที่ 9

Chi-Square=65.81, df=1, P-value=0.00000, RMSEA=0.408

แผนภาพที่ 9 รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อจริยธรรมด้านการมีวินัย ของนักเรียน ในจังหวัดหนองคาย ตัวแบบตั้งต้นที่ 1

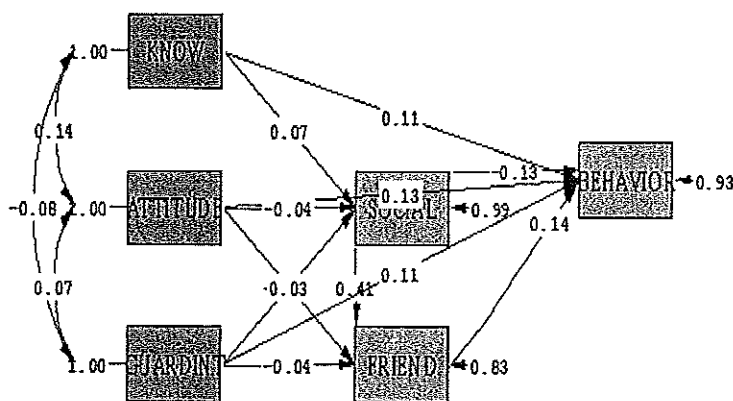
จากแผนภาพที่ 9 ผลจากการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) หรือสมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model : SEM) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุ อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น กับตัวแปรตาม ในตัวแบบตั้งต้นที่ 1 พบว่า คำนีความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบสมมติฐานตั้งต้น ไม่กลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตัวแบบจำลองใช้ค่าดัชนีต่าง ๆ รวมทั้งดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบไม่อยู่ตามเกณฑ์ดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบสมมติฐานของการวิจัย ดังสรุป แสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 คำนีความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบสมมติฐานตั้งต้นที่ 1 ของการวิจัย
ค่าสถิติในตัวแบบตั้งต้นที่ 1

ค่าดัชนี	เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา	ค่าสถิติในตัวแบบตั้งต้น	ผลการพิจารณา
χ^2	Chi-Square /df = < 3	$\chi^2 = 65.81, df=1$ (p-value=0.00)	ไม่ผ่าน
1. GFI	≥ 0.90	0.28	ไม่ผ่าน
2. AGFI	≥ 0.90	0.95	ผ่าน
3. RMSEA	≤ 0.05	0.408	ไม่ผ่าน
4. RMR	≤ 0.05	0.090	ไม่ผ่าน

จากแผนภาพที่ 9 และ ตารางที่ 13 สรุปได้ว่า คำนีความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบสมมติฐานตั้งต้นที่ 1 ไม่กลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผู้วิจัยจึงต้องดำเนินการปรับปรุงตัวแบบจำลองโดยการปรับตัวแบบ โดยยึดข้อเสนอการปรับตัวแบบ (Model Modification) ซึ่งอาศัยค่าดัชนีตัวแบบ (Model Modification Indices) และคำนึงถึงเหตุผลเชิงทฤษฎี และทำการทดสอบสมมติฐานอีกครั้ง ดังแสดงในแผนภาพที่ 10

Chi-Square=0.35, df=1, P-value=0.55560, RMSEA=0.000

แผนภาพที่ 10 รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย

จากแผนภาพที่ 10 จะพบได้ว่า คำนีความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบสุดท้ายของการวิจัย มีความกลมกลืนของตัวแบบหลังจากที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงตัวแบบแล้ว เพื่อให้ดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบสมมติฐาน กลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตัวแบบจำลองใช้ค่าดัชนีต่าง ๆ รวมทั้งดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบอยู่ตามเกณฑ์ดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบสมมติฐานของการวิจัย ดังสรุปแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 คำนีความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบสุดท้าย ของการวิจัย

ค่าสถิติในตัวแบบสุดท้าย

ค่าดัชนี	เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา	ค่าตัวแบบสุดท้ายของการวิจัย	ผลการพิจารณา
χ^2	Chi-Square /df = < 3	$\chi^2 = 0.35, df=1$ (p-value=0.055560)	ผ่านเกณฑ์
1. GFI	≥ 0.90	1.00	ผ่านเกณฑ์
2. AGFI	≥ 0.90	0.99	ผ่านเกณฑ์
3. RMSEA	≤ 0.05	0.000	ผ่านเกณฑ์
4. RMR	≤ 0.05	0.0059	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 14 เมื่อมีการพิจารณาความกลมกลืนของตัวแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ผลการทดสอบพบว่า โมเดลความสำเร็จในการจัดการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์พิจารณาจากค่าไค - สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 0.35 ที่องศาอิสระ (df) 1 มีค่าความน่าจะเป็น (p-value of χ^2) เท่ากับ 0.055560 นั่นคือค่าไค - สแควร์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับเกณฑ์ในการพิจารณากำหนดไว้ว่าค่าไค - สแควร์ (χ^2) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่ารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามสมมติฐานการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ไม่แตกต่างกัน หรือรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าดัชนีอัตราส่วนไค - สแควร์ สัมพัทธ์ (Chi-square / df) มีค่าเท่ากับ 0.35 อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด คือ น้อยกว่า 3.00 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) และดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้ (AGFI) เท่ากับ 1 และ 0.99

ค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.000 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ น้อยกว่า 0.05 แสดงถึงรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามสมมุติฐานการวิจัยมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จึงสรุปได้ว่า แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคายมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางตรง ทางอ้อมและโดยรวม ดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยตรง โดยอ้อม และโดยรวม ระหว่างตัวแปรสาเหตุและตัวแปรผล

ตัวแปรสาเหตุ	ประเภทของอิทธิพล	ตัวแปรผล		
		BEHAVIOR	COPTV	COPFREIN
KNOW	DE	0.09	0.07	0.00
	IE	-0.01	-	0.03
	TE	0.10	0.07	0.03
ATTITUDE	DE	0.12	-0.04	0.04
	IE	0.01	-	-0.02
	TE	0.13	-0.04	0.02
GUARDINT	DE	0.11	-0.08	-0.04
	IE	0.00	-	-0.03
	TE	0.11	-0.08	-0.07
SOCIAL	DE	-0.14	-	0.41
	IE	0.06	-	-
	TE	-0.08	-	0.41
FRIEIND	DE	0.14	-	-
	IE	-	-	-
	TE	0.14	-	-
R^2		0.670	0.01	0.17

จากตารางที่ 15 การกำหนดเส้นอิทธิพลปัจจัยเชิงสาเหตุต่อจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคายทั้งอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลโดยรวม อธิบายได้ดังนี้

1.3.1 อิทธิพลทางตรง

- 1) ปัจจัยด้านความรู้เรื่องการเมืองการมีวินัย(KNOW) ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยตรงเท่ากับ 0.09
- 2) ปัจจัยด้านเจตคติการเมืองการมีวินัย(ATTITUDE) ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยตรง เท่ากับ 0.12
- 3) ปัจจัยด้านการเรียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย(GUARDINT) ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยตรง เท่ากับ 0.11
- 4) ปัจจัยด้านการเรียนแบบสื่อในมีวินัย(SOCIAL) ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยตรงเท่ากับ -0.14
- 5) ปัจจัยด้านการเรียนแบบเพื่อนในการมีวินัย(FRIENDS)ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยตรงเท่ากับ 0.14

1.3.2 อิทธิพลทางอ้อม

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผล โดยอ้อมต่อจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยส่งผ่าน การเรียนแบบสื่อของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย คือ ปัจจัยด้านความรู้เรื่องการเมืองการมีวินัย (KNOW) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยอ้อมเท่ากับ 0.07 ปัจจัยด้านเจตคติ (ATTITUDE) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล โดยอ้อมเท่ากับ -0.04 และปัจจัยด้านการเรียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย (GUARDINT) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยอ้อมเท่ากับ -0.08

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผล โดยอ้อมต่อจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยส่งผ่าน การเรียนแบบเพื่อน (FRIENDS) นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย มีดังนี้ คือ ปัจจัยด้านเจตคติ (ATTITUDE) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล โดยอ้อมเท่ากับ 0.04 และปัจจัยด้านการเรียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย(GUARDINT) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยอ้อมเท่ากับ -0.04

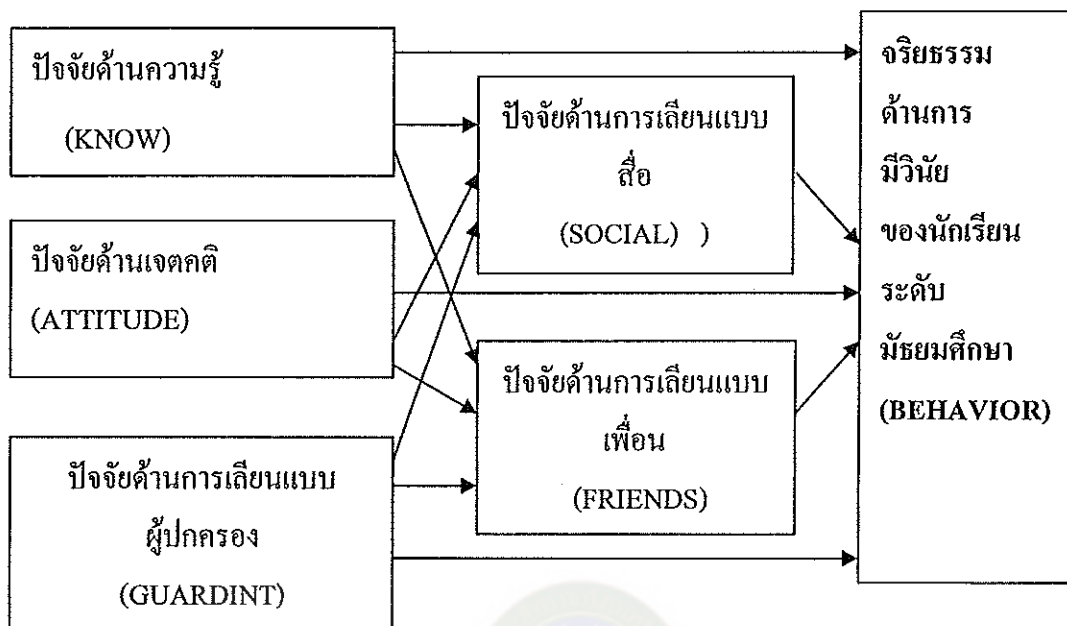
1.3.3 อิทธิพลโดยรวม

อิทธิพลโดยรวมของตัวแปรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มากที่สุดคือ ปัจจัยด้านการเรียนแบบเพื่อนในการมีวินัย (FRIENDS) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.14 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านเจตคติการเมืองการมีวินัย (ATTITUDE) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.13 ปัจจัยด้านการเรียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย (GUARDINT) มีค่า

สัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.11 ปัจจัยด้านความรู้เรื่องการเมืองการมีวินัย (KNOW) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.10 และต่ำที่สุดคือ ปัจจัยด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย (SOCIAL) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ -0.08

สรุปได้ว่า โดยภาพรวมของตัวแปรที่ศึกษาในครั้งนี้ ปัจจัยด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย (FRIENDS) ปัจจัยด้านเจตคติการเมืองการมีวินัย (ATTITUDE) ปัจจัยด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย (GUARDINT) ปัจจัยด้านความรู้เรื่องการเมืองการมีวินัย (KNOW) ปัจจัยด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย (SOCIAL) โดยสามารถอธิบายการผันแปรในตัวแปรผลลัพธ์ได้ร้อยละ 67 (= 0.670)

ผู้วิจัยจึงได้นำเอาปัจจัยสาเหตุทั้ง 5 ด้านประกอบด้วย ปัจจัยด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย (FRIENDS) ปัจจัยด้านเจตคติการเมืองการมีวินัย (ATTITUDE) ปัจจัยด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย (GUARDINT) ปัจจัยด้านความรู้เรื่องการเมืองการมีวินัย (KNOW) ปัจจัยด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย (SOCIAL) ไปพัฒนาเป็นรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคายต่อไป

แผนภาพที่ 11 แบบจำลองปัจจัยที่มีผลต่อจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย

2. ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ทั้ง 5 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย (FRIENDS) ปัจจัยด้านเจตคติการมีวินัย (ATTITUDE) ปัจจัยด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย (GUARDINT) ปัจจัยด้านความรู้เรื่องการมีวินัย (KNOW) ปัจจัยด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย (SOCIAL) ไปสร้างรูปแบบ มีขั้นตอนดังนี้

1. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล และข้อเสนอแนะที่ได้จากการถอดข้อความในการศึกษาวิจัยในระยะที่ 1 นำมาจัดกลุ่ม (Grouping) สร้างเป็นร่างรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ใช้เป็นร่างรูปแบบในการพิจารณา
2. จัดการประชุมปฏิบัติการ (Workshops) โดยการนำรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนในจังหวัดหนองคาย ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น มานำเสนอที่ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) โดยเน้นกับกลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

เป็นนักวิชาการด้านการศึกษามีผลงานวิชาการด้านการพัฒนา ส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน จำนวน 5 คน เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 5 คน เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้เสียในการพัฒนาจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย โดยผู้วิจัยพิจารณาเลือก จาก ครูฝ่ายปกครองนักเรียน จำนวน 5 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 20 คน ใช้เวลาในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ 1 วัน ในการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันวิพากษ์ รูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และนำเสนอข้อวิพากษ์และข้อเสนอแนะในการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) ของตัวเองมาสรุปและอภิปรายผลทั้งหมดในที่ประชุมใหญ่เพื่อร่วมกันวิพากษ์ (Brain Storming) และนำผลการเสนอแนะมาปรับปรุงเป็นรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ให้สมบูรณ์ขึ้น โดยมีรายชื่อและตำแหน่งของกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยในระยะที่ 2 ดังนี้

นักวิชาการด้านการศึกษามีผลงานวิชาการด้านการพัฒนา ส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน จำนวน 5 คน

1. นายสัมพันธ์ บัณฑิตเสน นักวิชาการด้านจิตวิทยาสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย
2. นางกุลภาพร ปัญสวัสดิ์ นักวิชาการจิตวิทยาวัยรุ่น โรงพยาบาลหนองคาย
3. นางทิพาพรรณ ดอนจันทร์ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21
4. นางชนานันท์ สุคันธา ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21
5. นายณรงค์ สุราลัย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21

ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 5 คน

1. นายธานินทร์ อยู่ศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร
2. นายชาติร์ จันทร์ตัน ผู้อำนวยการโรงเรียนเดื่อพิทยาคม
3. นายปรีชา ตั้งตระกูล ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าบ่อ
4. นายพิศิษฐ์ คำพูล ผู้อำนวยการโรงเรียนถ่อนวิทยา
5. นางกลีบแก้ว สีหไตร ผู้อำนวยการโรงเรียนกวนวันวิทยา

ครูฝ่ายปกครองนักเรียน จำนวน 5 คน

1. นายวิชัย สารบัณฑิต ครูฝ่ายปกครองโรงเรียนหนองนางพิทยาคม
2. นายปรมินทร์ หมั่นพลศรี ครูฝ่ายปกครองโรงเรียนหินโงมพิทยาคม
3. นายทวีศักดิ์ มณีรัตน์ ครูฝ่ายปกครองโรงเรียนท่าบ่อพิทยาคม
4. นายวีรพล สุทธิ ครูฝ่ายปกครองโรงเรียนพานพร้าว
5. นายไพศาล ชุมพล ครูฝ่ายปกครองโรงเรียนชุมพลโพธิ์สัย

ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 5 คน

1. นางระเบียบ สาวิเสน
2. นายวิจิตร ภาค โส
3. นายพงษ์ อิ่มสนิท
4. นายไพรวรรณ ธรรมวิเศษ
5. นางทิพวรรณ ธรรมวงษ์

3. นำรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคายที่ได้จากการประชุมปฏิบัติการ (Workshops) ที่ได้ปรับปรุงแล้ว นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินรูปแบบเลือกกิจกรรม จำนวน 3 คน ด้วยการให้คะแนนความเหมาะสม 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง (5) เห็นด้วย (4) ไม่แน่ใจ (3) ไม่เห็นด้วย (2) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (1) และเลือกรูปแบบกิจกรรมที่มีค่าคะแนนความเห็นชอบตั้งแต่ 3.51 - 5.00 โดยพัฒนาปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้สมบูรณ์ ก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ในการวิจัยระยะที่ 3 ต่อไป ผู้เชี่ยวชาญประเมินรูปแบบเลือกกิจกรรม จำนวน 3 คน มีรายชื่อ ดังต่อไปนี้

1. นายลำเพย พิเคราะห์เนาะ ผอ.โรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร
2. นางยุพดี อินทสุต ผอ.รพสต.เวียงคุก
3. นายชนิด ซาตา ผอ.โรงเรียนบ้านเวียงคุก

2.1 การสร้างร่างรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย โดยผู้วิจัย

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล และข้อเสนอแนะที่ได้จากการถอดข้อความในการศึกษาวิจัยในระยะที่ 1 นำมาจัดกลุ่ม (Grouping) เพื่อนำมาสร้างเป็นร่างรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ซึ่งจากการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย เรียงลำดับมากไปน้อยได้แก่ ปัจจัยด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย (FRIENDS) เท่ากับ 0.14 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านเจตคติการมีวินัย (ATTITUDE) เท่ากับ 0.13 ปัจจัยด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย (GUARDIAN) เท่ากับ 0.11 ปัจจัยด้านความรู้เรื่องการมีวินัย (KNOW) เท่ากับ 0.10 และปัจจัยด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย (SOCIAL) เท่ากับ -0.08

ซึ่งเมื่อศึกษารายละเอียดแต่ละปัจจัย ก็จะเป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน และจากการศึกษาของ อูมาพร ตรังคสมบัติ (2542 : 26 – 28) ได้กล่าวถึง การฝึกวินัยเป็นสิ่งสำคัญกล่าวคือ การอบรมระเบียบวินัย เป็นสิ่งสำคัญในชีวิตของเด็ก พ่อแม่จำเป็นจะต้อง

สอนให้เด็กรู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ และขอบเขตของพฤติกรรมนั้นมีอยู่แค่ไหน ลูกจำเป็นต้องรู้จักกฎเกณฑ์ระเบียบวินัย และพ่อแม่ก็จำเป็นต้องบอกให้ลูกรู้ว่าพ่อแม่ยึดถือคุณค่าและหลักการอะไรบ้าง การฝึกวินัย คือ การสอนเด็กให้รู้จักควบคุมพฤติกรรมของตนเอง เมื่อเด็กยังเล็กผู้ใหญ่โดยเฉพาะพ่อแม่จะต้องเป็นผู้ช่วยเด็กควบคุมพฤติกรรมของเขา และด้วยการอบรมอย่างเสมอต้นเสมอปลายตั้งแต่เด็ก เมื่อโตขึ้นเด็กจะควบคุมตนเองได้ในที่สุด และนั่นคือ เป้าหมายสูงสุดของการฝึกวินัย คือ การที่บุคคลจะดำรงตนอยู่ในความถูกต้อง จะรู้ด้วยตนเองว่าสิ่งใดควรทำและสิ่งใดไม่ควรทำ มีความสามารถที่จะบังคับตนเอง และควบคุมตนเองได้ดี โดยไม่ต้องมีผู้อื่นหรือกฎเกณฑ์อื่นๆ มาคอยควบคุมเด็กควรมีวิสัยเรื่องใดบ้าง เด็กควรมีวิสัยในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. วินัยในความประพฤติทั่วไป เช่น

- 1.1 เก็บข้าวของเป็นที่เป็นทาง
- 1.2 ตรงต่อเวลา
- 1.3 ปฏิบัติตามกฎระเบียบและคำสั่ง
- 1.4 รู้จักกาลเทศะ รู้ว่าอะไรควร อะไรไม่ควร
- 1.5 ประพฤติตนเหมาะสมกับวัย

2. วินัยในกิจวัตรประจำวัน เช่น

2.1 มีระเบียบวินัยในตนเอง เช่น รักษาร่างกายได้สะอาดสะอาด แต่งตัวเรียบร้อย เก็บข้าวของของตนให้เป็นที่ ทำกิจวัตรของตนตามกำหนดเวลา

2.2 ดูแลช่วยเหลือตนเองได้ตามวัย

3. วินัยในการเรียน เช่น รับผิดชอบในการเรียนหรือกิจกรรมอื่น ๆ อย่างเหมาะสม ทำการบ้าน หรือทบทวนบทเรียนเอง โดยไม่ต้องสั่ง

4. วินัยในการทำงาน เช่น

4.1 มีความรับผิดชอบ เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำสิ่งใดก็ทำงานสำเร็จ และทำอย่างเต็มความสามารถ

4.2 รักษาคำพูดคำสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น

5. วินัยในการควบคุมตนเอง เช่น

5.1 ควบคุมอารมณ์ได้ดีตามสมควร ไม่โมโหจนเถียวเมื่อถูกขัดใจ ไม่โกรธจนควบคุมตนเองไม่ได้

5.2 อดทนต่อความลำบากได้ตามวัยทั้งหมดนี้เป็นวินัยพื้นฐานที่เด็กควรได้รับการปลูกฝังจากพ่อแม่ การฝึกวินัยต้องเริ่มตั้งแต่เด็กยังเล็กหากไปฝึกเมื่อโตแล้ว เช่น เมื่อเข้าวัยรุ่นหรือเมื่อเป็นผู้ใหญ่แล้วก็จะกระทำการฝึกได้ยาก และผลที่ได้ก็จะไม่ดีเท่าไร เข้าทำนอง

“ไม้อ่อนคั่งง่าย ไม่แก่คัดยาก” ทั้งนี้เพราะวัยเด็กเป็นวัยที่นิสัยและบุคลิกภาพกำลังอยู่ในระยะเริ่มต้นก่อตัว ความคิด อารมณ์ และการกระทำในรูปแบบต่าง ๆ ยังไม่ชัดเจน หรือฝังแน่นเข้าไปในตัวเด็ก คุณยังสามารถดึงเอาสิ่งที่ไม่ได้ออกไปจากตัวเขา และบรรจุสิ่งดี ๆ เข้าไว้แทน หากพ้นอายุ 18 ปีไปแล้ว บุคลิกภาพก็จะอยู่ตัว เป็นรูปแบบที่ชัดเจน และฝังลึกจนยากที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น

2.1.1 การพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด

หนองคาย

รูปแบบนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ได้แก่ ปัจจัยด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย(FRIENDS) ปัจจัยด้านเจตคติการมีวินัย(ATITUT) ปัจจัยด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย(GUARDINT) ปัจจัยด้านความรู้เรื่องการมีวินัย (KNOW) ปัจจัยด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย(SOCIAL) ปัจจัยเหล่านี้เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการแสดงออกเกี่ยวกับวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาที่แสดงออกมาต่อวินัยของโรงเรียนมัธยมศึกษา รูปแบบที่ถูกระบุขึ้นจะต้องเป็นการพัฒนาปัจจัยภายในตัวนักเรียนที่มีผลต่อการมีวินัย เมื่อมีการพัฒนาปัจจัยภายในของนักเรียนเกี่ยวกับปัจจัยทั้ง 5 ก็จะส่งผลให้นักเรียนมีการปฏิบัติตนเกี่ยวกับวินัยของโรงเรียนดีขึ้น ผู้วิจัยจึงได้จัดทำรูปแบบ “การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย” โดยมีทิศทางการพัฒนา ดังแสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ทิศทางการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา
ในจังหวัดหนองคาย

ปัจจัย	ทิศทางการพัฒนาปัจจัย
1. ปัจจัยด้านการเลียนแบบเพื่อน (FRIENDS)	กำหนดทิศทางในการเลียนแบบเพื่อนเกี่ยวกับการมีวินัยที่เหมาะสม ถูกต้อง และไม่เป็นการทำร้าย แก่งแย่งกันในกลุ่มเพื่อน
2. ปัจจัยด้านเจตคติการมีวินัย (ATTITUDE)	สร้างแนวคิด สร้างทัศนคติ ในการครองตนเกี่ยวกับจริยธรรมในเรื่องการมีวินัย
3. ปัจจัยด้านการเลียนแบบผู้ปกครอง (GUARDIAN)	เพื่อเกิดความรัก ความสามัคคี มีความรักความศรัทธาในครอบครัว
4. ปัจจัยด้านความรู้เรื่องการมีวินัย (KNOW)	ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเข้าถึงแนวคิด การบริหารจัดการในโรงเรียนเพื่อก่อให้เกิดจริยธรรมการมีวินัยที่ถูกต้อง เหมาะสมกับนักเรียน
5. ปัจจัยด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย (SOCIAL)	เพื่อให้เกิดการบริโภคสื่อในเรื่องการมีวินัยที่ถูกต้อง และเหมาะสมกับวัยนักเรียน

ในการที่จะพัฒนานักเรียนมัธยม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้นักเรียนมีความรู้ สู่การเกิดการคิด เกิดปัญญา และมีเจตคติที่จะพัฒนาตนเองให้อยู่ในวินัยของโรงเรียนนั้นก็เพื่อที่จะช่วยลดปัญหาการขาดวินัยของนักเรียนมัธยม และร่วมการพัฒนากับเครือข่ายอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย ผู้วิจัยจึงได้ นำเสนอรูปแบบการพัฒนานักเรียนมัธยม ตามปัจจัยที่ส่งผลต่อวินัยของนักเรียนมัธยม โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. การยกร่างรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย โดยจัดทำโครงการจัดการอบรมให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะของปัจจัยเชิงสาเหตุ แล้วนำส่งไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่จะเข้าร่วมประชุมวิพากษ์รูปแบบได้อ่านล่วงหน้าก่อนการประชุมประมาณ 2 สัปดาห์

2. การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย เบื้องต้น เพื่อวิพากษ์รูปแบบที่สร้างขึ้นและให้คำแนะนำ โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) ผู้เข้าร่วมประชุม ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 20 คน ผู้วิจัยแบ่งให้หนึ่งเป็นกลุ่มย่อยและร่วมกันวิพากษ์รูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

และนำเสนอผลการพิจารณาในการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) ของตัวเอง แล้วมานำข้อสรุปมาอภิปรายผลในที่ประชุมใหญ่

3. นำผลการเสนอแนะมาปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน คัดเลือกรูปแบบการพัฒนาก่อน เพื่อนำไปทดลองใช้ในการวิจัยระยะที่ 3 ต่อไป

ผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีและการวิจัยที่นิยมจริยธรรมการมีวินัยของนักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำปัจจัยที่จะต้องพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ซึ่งจากการวิจัยระยะที่ 1 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ได้แก่ ปัจจัยด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย (FRIENDS) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวม เท่ากับ 0.14 เป็นปัจจัยที่ต้องได้รับการพัฒนาเป็นลำดับแรก และพัฒนาปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวม ลำดับน้อยลงต่อเนื่องกันไป

1.1 รูปแบบการพัฒนาด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย (ปัจจัยที่ 1)

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย (Friends) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวม เท่ากับ 0.14 ผู้วิจัยจัดทำรูปแบบโดยให้มีการอบรม ฝึกปฏิบัติและนำไปเป็นแนวทาง ในการพัฒนาความสามารถด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัยมีดังนี้

รูปแบบการพัฒนาการเลียนแบบเพื่อน เบื้องต้นประกอบด้วย

1. การสร้างแนวคิดเกี่ยวกับการกระตุ้นให้เกิดความคิด สร้างเจตคติทางบวก
2. กระบวนการสร้างความคิด เพื่อการตัดสินใจ เลียนแบบ
3. ประเมินผล เป็นการประเมินผลการพัฒนาการเลียนแบบ ตามแบบกิจกรรม

ใบงานที่ได้มอบให้ โดยการสังเกตจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การมีส่วนร่วมอภิปรายและการแสดงออก

ผู้วิจัยได้สร้างกิจกรรมการพัฒนาการเลียนแบบเพื่อน ของนักเรียน โรงเรียนมัธยม ในจังหวัดหนองคาย ดังนี้

กิจกรรมการพัฒนาการเลียนแบบเพื่อนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา

จังหวัดหนองคาย

หลักการและเหตุผล

วัยรุ่น ซึ่งอยู่ในวัยเรียนเป็นวัยที่อยากรู้อยากลอง คิดว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่แล้ว จะเชื่อเพื่อนมากกว่าผู้ปกครอง มีความมั่นใจในตนเองสูง ฉะนั้นการจะทำอะไรต้องมีเพื่อน ถือว่าเพื่อนมีความสำคัญมากที่สุด ถ้าเจอเพื่อนดี ก็จะดีด้วย แต่ถ้าเจอเพื่อนที่เกเรก็จะเกเรด้วย ในวัยนี้จะขาดเหตุผล เอาความพอใจตนเองเป็นใหญ่ การเลียนแบบเพื่อนจะต้องคิดให้ดีก่อนว่าจะเป็นผลดีหรือผลเสีย รู้จักเทคนิคในการคบเพื่อน

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ รู้จักเทคนิคการเลียนแบบที่ถูกต้อง
เป้าหมาย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 โรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย
 จำนวน 32 คน

วิทยากร นางพรทิพา ศรีกมุต ครูแนะแนว

หลักสูตร บรรยาย และกิจกรรม จำนวน 6 ชั่วโมง

รายละเอียด กิจกรรมที่ 1 ค้นหาบุคคลต้นแบบ

ชื่อกิจกรรม ค้นหาบุคคลต้นแบบ

แนวคิด บุคคลต้นแบบ หมายถึง สิ่งที่เป็นแบบอย่างที่ดีที่เป็นบรรทัดฐาน เป็นแบบ หรือเป็นแนวทางในการเปรียบเทียบและเป็นแบบอย่างในการเลียนแบบ และบุคคลที่จะเป็นแบบที่ดีต้องมีคุณสมบัติดังนี้ประสบความสำเร็จในการเรียน หรือการทำงานในหน้าที่ของตน

1. ได้รับการยอมรับจากสังคมว่ามีความประพฤติดี เป็นคนดี
2. มีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของพฤติกรรมที่ต้องการเลียนแบบ

เรื่อง บุคคลที่เด็กและเยาวชนเลียนแบบ

บุคคลที่เด็กและเยาวชนเลียนแบบนั้นจะเริ่มต้นจากคนที่ใกล้ชิดที่สุด แล้วค่อย ๆ ห่างออกไปจากตัวเด็กและเยาวชนตามพัฒนาการทางสังคมของเขา ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

1. เลียนแบบจากพ่อแม่และครูในช่วงเด็กเริ่มเลียนแบบนั้นเริ่มต้นจากคนใกล้ชิดที่สุด คือ พ่อ แม่ ซึ่งหมายถึง ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องดูแลแทนพ่อแม่เมื่อ เด็กเติบโตขึ้น
2. เลียนแบบจากตัวแบบที่เด็กและเยาวชนชอบ เป็นตัวแบบที่ก่อให้เกิดความ พอใจให้แก่เด็กอาจเป็นเพื่อนและบุคคลแวดล้อมเขาอยู่
3. เลียนแบบจากตัวแบบที่ตรงกับความสนใจ

4. เลียนแบบผู้ที่กล้าหาญของคน ตัวแบบอาจมาจากเรื่องจริงหรือไม่จริงก็ได้ ตัวแบบเหล่านี้มักจะเป็น บุคคลที่อายุมากกว่า

5. เลียนแบบจากตัวละคร ซึ่งเป็นตัวละครในนิยาย ในภาพยนตร์ หรือสื่อต่าง ๆ

แนวทางในการเลือกแม่แบบ

1. แม่แบบนั้นต้องมีคุณสมบัติตามที่เรต้องการเลียนแบบชัดเจน
2. พฤติกรรมที่แม่แบบกระทำนั้นมีความชัดเจนและแสดงออกอย่างสม่ำเสมอ
3. เป็นบุคคลที่ผู้เลียนแบบรู้สึกดีหรือชื่นชอบ
4. พฤติกรรมที่แม่แบบแสดงออกมาต้องไม่ซับซ้อนจนเลียนแบบได้ยาก

วัตถุประสงค์ เมื่อนักเรียนได้ผ่านการร่วมกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ระบุคุณลักษณะของแม่แบบที่ดีได้
2. บอกแนวทางในการหาแม่แบบที่ควรนำมาเป็นแบบอย่างความประพฤติได้

สื่อ ได้แก่ ใบงาน

ระยะเวลาดำเนินการ 1 ชั่วโมง

วิธีการดำเนิน

1. ชำนาญ

อาจารย์และนักศึกษาพูดคุยกันถึงบุคคลที่นักเรียนชื่นชอบ หรือคนที่เห็นแบบที่นักเรียนอยากเลียนแบบหรืออยากเป็นแบบบุคคลผู้นั้น

2. ชำนาญดำเนินการ

2.1. ให้นักศึกษาหาแม่แบบที่ประสบความสำเร็จหรือได้รับการยอมรับจากสังคมในด้านต่าง ๆ

2.2. ตอบคำถามในใบงาน

2.3. ร่วมกันอภิปรายถึงคุณลักษณะของควมมีวินัยในตนเองที่แม่แบบส่วนใหญ่มีเหมือนกัน

3. ชำนาญสรุป

บุคคลต้นแบบที่ดีควรมีคุณสมบัติเป็นอย่างไร

การประเมินผล

1. การหาแม่แบบ
2. การวิเคราะห์ในใบงาน

ใบงาน

ให้นักเรียนหาแม่แบบที่ประสบความสำเร็จหรือได้รับการยอมรับจากสังคมที่นักเรียนชื่นชอบ โดยเลือกจากหัวข้อต่อไปนี้มา 1 ข้อ แล้วตอบคำถามด้านล่าง (เลือกได้ข้อละ 5 คนเท่านั้น)

ก. ผู้มีสุขภาพดี/ผิวพรรณดี

ข. ผู้ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นที่รักของครอบครัว/ช่วยเหลือครอบครัว

ค. ผู้ที่ประสบความสำเร็จด้านการเรียน

ง. ผู้ที่ประสบความสำเร็จด้านการทำงาน (งานที่นักเรียนอยากเป็นในอนาคต)

ระบุ.....

จ. ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นที่น่าเชื่อถือในสังคม พุดอะไรออกไปใคร ๆ ก็ยอมรับ

ฉ. เป็นนักกีฬาที่เก่ง (ให้ระบุกีฬาที่นักเรียนชอบ)

1. ข้อที่เลือก

คือ.....

.....

2. มีใครบ้างที่ประสบความสำเร็จหรือได้รับการยอมรับในข้อ 1

2.1.....

.....

2.2.....

.....

2.3.....

.....

2.4.....

.....

2.5.....

.....

3. จากข้อ 2 แม่แบบที่นักเรียนเลือกมาแต่ละคนมีเคล็ดลับอะไรบ้างที่ทำให้ตนเองได้รับการยอมรับหรือประสบความสำเร็จในเรื่องนั้น ๆ

.....

.....

.....

4. จากเคล็ดลับดังกล่าวของแม่แบบแต่ละคนมีคุณสมบัติใดบ้างที่เกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง

ผู้รับผิดชอบโครงการ คุณฉลองชัย อินทจิณี ผู้วิจัย

ระยะเวลาโครงการ วันที่ 20 มิถุนายน 2557 ถึงวันที่ 30 สิงหาคม 2557

สถานที่ฝึกอบรม ณ หอประชุม โรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร ตำบลเวียงคุก อำเภอเมือง
จังหวัดหนองคาย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนสามารถเลือกการเลียนแบบเพื่อนที่ถูกวิธีการ ได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนมีเพื่อนที่มีวินัย ทำให้นักเรียนเลียนแบบเพื่อนที่มีวินัย

1.2 รูปแบบการพัฒนาปัจจัยด้านเจตคติการมีวินัย (ปัจจัยที่ 2)

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยปัจจัยด้านเจตคติการมีวินัย(ATITUT) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวม เท่ากับ 0.13 ผู้วิจัยจัดทำรูปแบบโดยให้มีการอบรม ฝึกปฏิบัติและนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถด้านเจตคติการมีวินัย

รูปแบบการพัฒนาการสร้างเจตคติ ต่อจริยธรรมการมีวินัย ของนักเรียน โรงเรียนมัธยม
เบื้องต้นประกอบด้วย

12.1 การสร้างแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างเจตคติ สร้างเจตคติทางบวก และเตรียมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเจตคติ

1.2.2 กระบวนการให้คำปรึกษา และรูปแบบการสร้างเจตคติ เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบการบริหารเพื่อพื้นฐานในการสร้างเจตคติ

1.2.3 ประเมินผล เป็นการประเมินผลการพัฒนา โดยการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม การมีส่วนร่วม อภิปรายและนำเสนอรูปแบบของเจตคติ ที่มีต่อจริยธรรมการมีวินัย

ผู้วิจัยได้สร้างกิจกรรมการพัฒนาเจตคติ ดังนี้

โครงการการพัฒนาเจตคติต่อจริยธรรมการมีวินัย

หลักการและเหตุผล

การคาดหวังของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์นั้น เป็นที่ทำได้ไม่ย่ายนัก เนื่องจากองค์ประกอบด้านความรู้ สิ่งแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในของมนุษย์ทุกคนที่ไม่เหมือนกัน หรือมีองค์ประกอบเหล่านี้ไม่เท่ากันนั่นเอง ดังนั้นการสร้างเจตคติต่อจริยธรรมการมี

วินัยที่มีในนักเรียนมัธยมทุกคน จึงต้องพัฒนาเกี่ยวกับ ความเก่งพร้อมทั้ง 4 ด้าน คือ เก่งคิด เก่งคน เก่งงาน และเก่งข่าวสารข้อมูลเทคโนโลยี ซึ่งความสำเร็จในพัฒนานี้ก็คือ มีความรู้ ความสามารถในการเรื่องวินัยเป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีเจตคติต่อจริยธรรมการมีวินัยที่มีในนักเรียนมัธยม ที่เหมาะสม

เป้าหมาย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน 32 คน

วิทยากร 1. นายพิชาน ทะแพงพันธ์ รองผู้อำนวยการ โรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร
2. นางพรทิพา กมุตศรี ครูแนะแนว โรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร
3. นางมยุเรศ ภูมิเวทย์ นักวิชาการสาธารณสุข รพสต.เวียงคุก

หลักสูตร บรรยาย และกิจกรรม

เป็นการสร้างเจตคติในการใช้ยาให้กับนักเรียน สร้างเจตคติทางบวก และเตรียมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจริยธรรมการมีวินัยของนักเรียนมัธยม

กิจกรรมในการฝึกอบรม แยกเป็นหัวข้อ ดังนี้

รายละเอียดกิจกรรมที่ 1 การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing)

วิธีดำเนินการ แบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่มย่อย พร้อมกับแสดงบทบาทตามที่ ได้รับและให้กลุ่มที่เหลือสังเกตการณ์และวิพากษ์ของแต่ละกลุ่มตามบทบาทของแต่ละคน

วิธีสอน โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ เป็นวิธีที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การเอาเขามาใส่ใจเรา เกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมทั้งของตนเองและผู้อื่นหรือ เกิดความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับบทบาทสมมติที่ตนแสดง องค์กรประกอบสำคัญ (ที่ขาดไม่ได้) ของวิธีสอนมีผู้สอนและผู้เรียน มีสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ มีการแสดงบทบาทสมมติ มีการอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ มีผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ขั้นตอนสำคัญ (ขาดไม่ได้) ของการสอน ผู้สอน และผู้เรียน นำเสนอสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ ผู้สอนและผู้เรียน เลือกผู้แสดงบทบาท ผู้สอนเตรียมผู้สังเกตการณ์ ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง ผู้สอนและผู้เรียนสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เทคนิคและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการใช้วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติให้มีประสิทธิภาพ

การเตรียมการ ผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะให้ชัดเจน และสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติที่กำหนดขึ้น ควรมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง ส่วนจะมีรายละเอียดมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ ผู้สอนอาจใช้บทบาทสมมติแบบละครซึ่งจะกำหนดเรื่องราวให้แสดง แต่ไม่มีบทให้ผู้สวมบทบาทอาจใช้บทบาทสมมติแบบละคร ซึ่งจะกำหนดเรื่องราวให้แสดง แต่ไม่มีบทให้ผู้สวมบทบาทจะต้องคิดแสดงเอง หรืออาจใช้บทบาทสมมติแบบแก้ปัญหา ซึ่งจะกำหนดสถานการณ์ที่มีปัญหาหรือความขัดแย้งให้ และอาจให้ข้อมูลเพิ่มเติมบ้างน้อยบ้าง ซึ่งผู้สวมบทบาทจะใช้ข้อมูลเหล่านั้นในการแสดงออกและแก้ปัญหาตามความคิดของตน

การเริ่มบทเรียน ผู้สอนสามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้หลายวิธีเช่น โยงประสบการณ์ใกล้ตัวผู้เรียน หรือประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนครั้งก่อน ๆ เข้าสู่เรื่องที่จะศึกษา หรืออาจใช้วิธีเล่าเรื่อง หรือสถานการณ์สมมติที่เตรียมมาแล้วทั้งทำด้วยปัญหา เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากคิด อยากติดตาม หรืออาจใช้วิธีชี้แจงให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์จากการเข้าร่วมแสดง และช่วยกันคิดแก้ปัญหา การเลือกผู้แสดงควรเลือกให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการแสดง เช่น เลือกผู้แสดงที่มีลักษณะเหมาะสมกับบทบาท เพื่อช่วยให้ การแสดงเป็นไปอย่างราบรื่นตามวัตถุประสงค์ได้อย่างรวดเร็ว หรือเลือกผู้แสดงที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับบทบาทที่กำหนดให้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนคนนั้นได้รับประสบการณ์ใหม่ ได้ทดลองแสดงพฤติกรรมใหม่ๆ และเกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้ที่มีลักษณะต่างไปจากตน หรืออาจให้ผู้เรียนอาสาสมัคร หรือเจาะจงเลือกคนใดคนหนึ่ง ด้วยวัตถุประสงค์ที่ต้องการช่วยให้บุคคลนั้นเกิดการเรียนรู้ เมื่อได้ผู้แสดงแล้วควรให้เวลาผู้แสดงเตรียมการแสดง โดยอาจให้ฝึกซ้อมบ้างตามความจำเป็น การเตรียมผู้สังเกตการณ์หรือผู้ชม ผู้สอนควรเตรียมผู้ชมและทำ ความเข้าใจกับผู้ชมว่า การแสดงบทบาทสมมตินี้ จัดขึ้นมีใช้มุ่งที่ความสนุก แต่มุ่งที่จะให้เกิด การเรียนรู้เป็นสำคัญ ดังนั้น จึงควรชมด้วยความสังเกต ผู้สอนควรให้คำแนะนำว่า ควรสังเกตอะไร และควรบันทึกข้อมูลอย่างไร และผู้สอนอาจจัดทำแบบสังเกตการณ์ให้ผู้ชมใช้ในการสังเกต ด้วยก็ได้

ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

ข้อดี

1. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้อื่นได้ เรียนรู้การเอาใจเขามาใส่ใจเรา เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง
2. เป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ และเกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรมของตน
3. เป็นวิธีสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะในการเผชิญสถานการณ์ตัดสินใจ และแก้ปัญหา
4. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้การเรียนการสอนมีความใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริง

5. เป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมาก ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน และการเรียนรู้มีความหมายสำหรับผู้เรียน เพราะข้อมูลมาจากผู้เรียน โดยตรง

ข้อจำกัด

1. เป็นวิธีสอนที่ใช้เวลามากพอสมควร
2. เป็นวิธีสอนที่อาศัยการเตรียมการและการจัดการอย่างรัดกุมหากจัดการไม่ดีพอ อาจเกิดความยุ่งยากสับสนขึ้นได้

3. เป็นวิธีสอนที่ต้องอาศัยความไวในการรับรู้ (Sensitivity) ของผู้สอน หากผู้สอนขาดคุณสมบัตินี้ ไม่รับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนบางคน และไม่ได้แก้ปัญหาแต่ต้นอาจเกิดเป็นปัญหาต่อเนื่องไปได้ เป็นการสอนที่ต้องอาศัยความสามารถของครูในการแก้ปัญหาเนื่องจากการแสดงของผู้เรียนอาจไม่เป็นไปตามความคาดหมายของผู้สอน ผู้สอนจะต้องสามารถแก้ปัญหาหรือปรับสถานการณ์และประเด็นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้

วิทยากร 1. นายพิชาน ทะแพงพันธ์ รองผู้อำนวยการ โรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร

2. นางพรทิพา กมฺพศรี ครูแนะแนว โรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร

3. นางนบุเรศ ภูมิเวทย์ นักวิชาการสาธารณสุข รพสต.เวียงคุก

ผู้รับผิดชอบโครงการ คุณฉลองชัย อินทขันธ์ ผู้วิจัย

ระยะเวลาโครงการ วันที่ 20 มิถุนายน 2557 ถึงวันที่ 30 สิงหาคม 2557

สถานที่ฝึกอบรม ณ หอประชุมโรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร ตำบลเวียงคุก อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

1.3 รูปแบบการพัฒนาด้านการเรียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย (ปัจจัยที่ 3)

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการเรียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย(GUARDINT) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.11 ผู้วิจัยจัดทำรูปแบบโดยให้มีการอบรม ฝึกปฏิบัติและนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย

รูปแบบการพัฒนาด้านการเรียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัยเบื้องต้นประกอบด้วย

1.3.1 การสร้างแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย สร้างเจตคติทางบวก และเตรียมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย

1.3.2 ประเมินผล เป็นการประเมินผลการพัฒนาการเรียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย โดยการสังเกตจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การมีส่วนร่วมอภิปรายและการแสดง

ผู้วิจัยได้สร้างกิจกรรมการพัฒนาด้านการเรียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

กิจกรรมการพัฒนาการเรียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา

หลักการและเหตุผล

การสอนที่ดี คือการปฏิบัติเป็นแบบอย่างให้เห็นให้ทำตาม ผู้ปกครองเป็นครูที่อยู่ใกล้บุตรหลานมากที่สุด การแสดงออกหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ผู้ปกครองปฏิบัติก็จะเป็นตัวอย่างให้แก่บุตรหลาน ซึ่งมีผลต่อจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย

เป้าหมาย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน 32 คน

วิทยากร นายคนัย เศษสว และ นางสาวกรรณิการ์ พันสีทุม

หลักสูตร บรรยาย และกิจกรรม จำนวน 6 ชั่วโมง

รายละเอียด กิจกรรมที่ 1 การสร้างความคุ้นเคย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง ให้เกิดบรรยากาศที่อบอุ่น ไว้วางใจซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งจะร่วมทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาในเรื่องวินัยไปด้วย

2. เพื่อให้ นักเรียนทราบวิธีการของการใช้ชุดกิจกรรมการมีวินัย รวมทั้งเวลา และสถานที่ที่ใช้ในการทำกิจกรรม

สื่ออุปกรณ์ แบบสอบถามการมีวินัยของนักเรียน

ระยะเวลาดำเนินการ 45 นาที

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ชำนาญ

1.1 ครูทักทายนักเรียนและชี้แจงจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม แนวทางการปฏิบัติ เรื่องวัน สถานที่ ระยะเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม

1.2 ให้นักเรียนทำแบบสอบถามก่อนการอบรม

2. ขั้นตอนการ

สร้างความคุ้นเคยระหว่างนักเรียนโดยให้นักเรียนทุกคนแนะนำตัวเอง วิธีดำเนินการ ดังนี้

2.1 จัดให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม

2.2 ชี้แจงวิธีการว่าให้คนที่อยู่หัวแถวเริ่มแนะนำตนเองก่อน โดยการแนะนำตนเองจะมีอยู่ 2 ข้อ คือ 1) ชื่อ และ 2) ลักษณะเด่นหรือนิสัยของตนเอง (ซึ่งต้องเป็นลักษณะที่ดีหรือลักษณะการกระทำที่เป็นนิสัยปกติของตนเองเพื่อสร้างความภูมิใจให้กับตนเอง)

2.3 เมื่อคนที่ 1 แนะนำตัวเองเสร็จแล้วให้นักเรียนคนถัดไปทบทวนสิ่งที่คนแรกแนะนำ แล้วจึงแนะนำตัวเองต่อไป เรียงลำดับไปเรื่อย ๆ จนถึงคนสุดท้าย โดยมีข้อห้ามคือ ห้ามไม่ให้มีการจดบันทึก ให้ใช้วิธีการจำเพียงอย่างเดียว

3. ขั้นสรุป

ให้นักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางการปฏิบัติตามกิจกรรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

การประเมินผล

วิธีการประเมินกิจกรรมโดยการสังเกตจากความสนใจ กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม ประเด็นการสนทนา ซักถาม การแสดงความคิดเห็น และความร่วมมือในการทำกิจกรรม

กิจกรรมที่ 2 “การรู้จักตัวเอง”

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นักเรียน รู้จักเรียงลำดับความคิดของตนเอง และรู้จักตนเองมากขึ้น

อุปกรณ์ กระดาษ A 4 คนละ 2 แผ่น

วิธีดำเนินการ

1. แผ่นที่ 1 ให้ทุกคนเขียนบทบาทที่ตนเองได้รับในโรงเรียน ในปัจจุบัน
2. แผ่นที่ 2 ให้ทุกคนเขียนบทบาทที่ตนเองต้องการในโรงเรียน

กิจกรรมที่ 6 “บทบาทและหน้าที่”

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

วิธีดำเนินการ เป็นการบรรยาย ความหมาย ของการรับรู้บทบาท และหน้าที่ของนักเรียน แต่ละตำแหน่งงานในโรงเรียน หรือหน้าที่ที่นักเรียนต้องปฏิบัติตามเกณฑ์ที่ได้รับและต้องแสดงออกตามความคาดหวังของโรงเรียน และบทบาทจะกำหนดความรับผิดชอบของงานต่าง ๆ ที่ปฏิบัติ ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนมีจริยธรรมการมีวินัย ซึ่งมีอยู่ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. บทบาทในอุดมคติหรือสิ่งที่สังคมกำหนด (The Socially Prescribed or Role) เป็นบทบาทในอุดมคติที่มีการกำหนดสิทธิและหน้าที่ตามตำแหน่งทางสังคมไว้
2. บทบาทที่ควรกระทำ (The Perceived Role) เป็นบทบาทที่แต่ละบุคคลเชื่อว่าควรกระทำตามตำแหน่งที่ได้รับซึ่งอาจไม่เหมือนกับบทบาทในอุดมคติหรืออาจแตกต่างกันในแต่ละบุคคล
3. บทบาทที่กระทำจริง (The Performance Role) เป็นบทบาทที่บุคคลได้กระทำจริง ขึ้นอยู่กับความเชื่อความคาดหวังและการรับรู้ของแต่ละบุคคลตลอดจนความกดดันและโอกาสแต่ละสังคมในระยะเวลาหนึ่งรวมถึงบุคลิกภาพและประสบการณ์ของแต่ละบุคคลด้วย

ผู้รับผิดชอบโครงการ คุณฉลองชัย อินทจิณี ผู้วิจัย

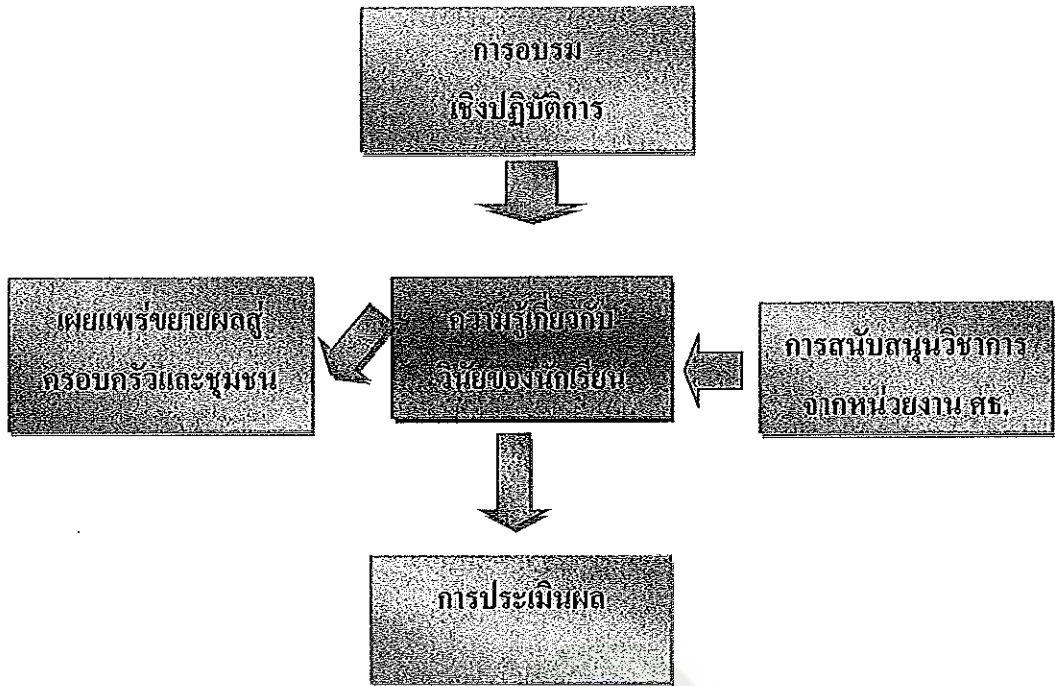
ระยะเวลาโครงการ วันที่ 20 มิถุนายน 2557 ถึง วันที่ 30 สิงหาคม 2557

สถานที่ฝึกอบรม ณ ห้องประชุมโรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร ตำบลเวียงจุก อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

1.4 รูปแบบการพัฒนาความรู้เรื่องการเมืองมีวินัย (ปัจจัยที่ 4)

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านความรู้เรื่องการเมืองมีวินัย (KNOW) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.10 ผู้วิจัยจัดทำรูปแบบโดยให้มีการอบรม ฝึกปฏิบัติและนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้เรื่องการเมืองมีวินัย

ในกระบวนการเกิดความรู้ วิจัย วงศ์ใหญ่(2530 : 130) กล่าวว่าความรู้เกิดจากการรับรู้ข้อเท็จจริง ความจริง กฎเกณฑ์ และข้อมูลต่าง ๆ จากการศึกษาจากรายงานซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนสามารถทำได้ ระลึกได้ โดยการได้ยิน การมองเห็น การสังเกต หรือจากประสบการณ์ทางธรรมชาติ หรือเรียนรู้จากสังคม ผู้วิจัย ได้ยึดหลักการจัดทำรูปแบบจัดการความรู้โดยจัดอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มทดลอง มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนอกจากการจัดอบรมแล้วยังจัดกิจกรรมให้ผู้เข้าอบรม ฝึกปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดทักษะและปฏิบัติได้ถูกต้อง และนำไปขยายผลต่อในระดับครอบครัวและชุมชนต่อไป รูปแบบการพัฒนาความรู้เรื่องการเมืองมีวินัย ของนักเรียน ดังแสดงในภาพที่ 12

แผนภาพที่ 12 รูปแบบการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับวินัย ของนักเรียน

รูปแบบการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับวินัย ของนักเรียน ประกอบด้วย

1. การสร้างแนวคิดเกี่ยวกับการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ
2. กระบวนการให้ความรู้โดยการจัดอบรมและ การเล่นเกมให้ข้อคิด
3. การฝึกปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดทักษะในการปฏิบัติ
4. การนำความรู้เผยแพร่ขยายผล สู่ครอบครัว และชุมชน
5. ประเมินผล โดยการสังเกตจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และผลการตัดสินใจ

ผู้วิจัยได้สร้างกิจกรรมการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับวินัย ของนักเรียน ดังนี้

โครงการการพัฒนาพัฒนาความรู้เกี่ยวกับวินัย ของนักเรียน

หลักการและเหตุผล

เยาวชน เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของประเทศชาติ เป็นบุคคลที่อนาคตจะเข้าไปใช้ชีวิตในสังคมต่อไปโดยอยู่ภายใต้กฎหมายของประเทศ ประชาชนจะต้องเป็นคนมีคุณภาพ มีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์สุจริต จึงจะทำให้สังคมสงบสุขได้ ซึ่งการจะเป็นประชากรของประเทศชาติที่ดีในอนาคตได้นั้น จะต้องได้รับการอบรม เรียนรู้และปลูกฝังระเบียบ วินัย และความประพฤติ เพื่อให้เป็นพลเมืองดีตั้งแต่เป็นนักเรียน ดังนั้นพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของ

นักเรียน จึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องจัดการศึกษาด้านวิชาการควบคู่ไปกับการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่องวินัย

กิจกรรมในการฝึกอบรม แยกเป็นหัวข้อ ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 รู้เรื่องวินัย(6 ชั่วโมง)

รายละเอียดกิจกรรมที่ 1 “รู้เรื่องวินัย”

การดำเนินงาน

1. จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ
2. ทดสอบความรู้เรื่องวินัยของนักเรียน ก่อนอบรมและหลังอบรม
3. จัดกิจกรรมการให้ความรู้
4. ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ ตามหัวข้อ วัตถุประสงค์และขั้นตอนที่กำหนด

เป้าหมาย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน 32 คน

วิทยากร 1. ร.ต.อ. สุนิตย์ เลบ้านแท่น รอง สวป.สภ.เวียงคุก

2. ดต. ชัยณรงค์ ศรีบุญเรือง ผบ.หมู่ จราจร สภ.เวียงคุก

หลักสูตร บรรยาย(Lecture) และเล่นกิจกรรม จำนวน 6 ชั่วโมง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

หัวข้อในการอบรมเรื่องการมีวินัยที่ถูกต้อง

หัวข้อ	จุดประสงค์	การปฏิบัติ
1. ความรู้เรื่องวินัย	1 เพื่อให้นักเรียนทราบสาเหตุของการมีวินัยในโรงเรียน 2 เพื่อให้นักเรียนทราบถึงอันตรายและผลกระทบของการไม่มีวินัย 3 เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกตระหนัก และเจตคติที่จะปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบวินัยของโรงเรียน	จัดเตรียมสื่อการสอนและเนื้อหาที่พอเพียงและง่ายต่อการเข้าใจ 1 กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 2 มีการทดสอบก่อนการอบรม 3 มีการทดสอบหลังการอบรม 4 กิจกรรมแข่งขันการตอบคำถามเพื่อเป็นการสร้างความสนใจ
2. จริยธรรมการมีวินัย 2.1 ด้านการแต่งกาย 2.2 ด้านตรงต่อเวลา 2.3 ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	เพื่อให้นักเรียนทราบวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้องตามจริยธรรมการมีวินัย สามารถประเมินตนเองได้	แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ

การประเมินผล: ประเมินผลจากแบบทดสอบความรู้ก่อนเรียน-หลังเรียน และการสอบถามกิจกรรมที่ 2 “ช่วยฟังหน่อย”

รายละเอียด การดำเนินการ

- จัดที่ให้นักเรียนนั่ง เป็นตัว (U) หรือ ครึ่งวงกลม
- ขออาสาสมัคร 1 คน จากผู้เข้าอบรมแล้วพาไปนอกกลุ่ม
- ผู้นำกิจกรรมบอกให้อาสาสมัครเตรียมเล่าเรื่องวินัยของโรงเรียน สั้น ๆ ให้น่าสนใจ
- ผู้นำกิจกรรมบอกให้นักเรียนแสดงกิริยาไม่สนใจ เช่น คอยกัน เล่นกัน พุดแข่ง เวลาอาสาสมัคร ออกมาเล่าเรื่อง
- เมื่อเตรียมอาสาสมัครและนักเรียนเรียบร้อยแล้ว ผู้นำกิจกรรมพาอาสาสมัครมาเข้ากลุ่มแล้วให้เล่าเรื่องวินัยโรงเรียน

6. เมื่ออาสาสมัครเล่าเรื่องจบโดยนักเรียนไม่ร่วมมือ ผู้นำกิจกรรมสัมภาษณ์ผู้เล่าเรื่อง ว่ารู้สึกอย่างไรที่เล่าเรื่องแล้วเพื่อน ๆ ไม่ฟัง และให้ผู้เข้าอบรมแต่ละคนบอกความรู้สึกของตนเอง ว่ารู้สึกอย่างไร ที่แสดงกิริยาไม่สนใจเพื่อนที่เล่าเรื่อง แล้วถ้าตัวเราเป็นผู้เล่าเรื่องเราจะรู้สึกอย่างไรส่วนใหญ่ จะมีผู้เข้าอบรมแสดงความเห็นใจผู้เล่าเรื่อง

7. วิทยากรสรุปเรื่องวินัยของโรงเรียน

กิจกรรมที่ 3 การวางแผนการใช้เวลา

แนวคิด การวางแผนการใช้เวลา คือการแบ่งเวลาออกเป็นช่วง ๆ เพื่อทำงาน หรือ กิจกรรมต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้าอาจคิดไว้ในใจ หรือทำเป็นตารางเวลาไว้ แล้วลงมือทำตามกำหนดไว้

วัตถุประสงค์ 1. ให้นักเรียนเข้าใจการวางแผนการใช้เวลา

2. ให้นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการวางแผนการใช้เวลา

3. ให้นักเรียนรู้จักวางแผนการใช้เวลาของตนเองได้

สื่อ 1. กรณีตัวอย่างเรื่อง “ความสำเร็จของประยูรค์”

2. ใบงาน “ความสำเร็จของประยูรค์”

ระยะเวลาดำเนินการ 6 ชั่วโมง

การจัดกิจกรรม ใช้เทคนิคกรณีตัวอย่าง

วิทยากร นายจักรพงษ์ เนติปัญญา

การดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การวางแผนการใช้เวลา ช่วยทำให้เราดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้สำเร็จบรรลุเป้าหมายตามเวลาที่กำหนดไว้ นักเรียนเคยวางแผนการใช้เวลาแล้วทำให้สามารถทำงาน ได้สำเร็จบ้างหรือไม่

2. ขั้นดำเนินการ

2.1 ศึกษากรณีตัวอย่าง

2.1.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5 คน โดยใช้วิธีต่อไปนี้

1) ครูเตรียมของที่ระลึกมา 3 แบบ แบบละ 5 ชิ้น

2) ให้นักเรียนเลือกของที่ระลึกคนละ 1 ชิ้น และแบ่งกลุ่มตามแบบของที่ระลึก

ที่นักเรียนเลือก

2.1.2 ครูแจกกรณีตัวอย่างเรื่อง “ความสำเร็จของประยูรค์” ให้ทุกคนอ่าน

2.2 การอภิปราย

2.2.1 หลังจากอ่านกรณีตัวอย่างจบให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ตามหัวข้อที่กำหนดในใบงาน “ความสำเร็จของประยูทธ์”

2.2.2 ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานผลการอภิปรายกลุ่ม

3. ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุป และครูช่วยกันสรุปอีกครั้งหนึ่ง

การประเมินผล สืบเนื่องจากการร่วมอภิปรายกลุ่ม และการสรุปร่วมกัน

เรื่อง ความสำเร็จของประยูทธ์

ประยูทธ์เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บิดาของเธอได้ถึงแก่กรรมตั้งแต่เธออายุได้ 5 ขวบ เธอจึงเหลือมารดาเพียงคนเดียว ทำให้มารดาของเธอต้องรับผิดชอบครอบครัวเพียงคนเดียว เธอเล่าว่าเธอมีความคิดมาตั้งแต่เด็กแล้วว่า จะตั้งใจเรียนให้ดีที่สุด จะได้มีงานทำและทำให้คุณแม่ของเธอมีความสุขสบายให้ได้ แต่ถ้าเธอเรียนก็ทำให้คุณแม่ต้องลำบากหาเงินให้เธอ เธอจึงคิดที่จะหาเงินเอง ซึ่งเป็นเรื่องยากสำหรับเธอในตอนนั้น แต่เด็กอย่างประยูทธ์ไม่เคยท้อถอย ดังนั้นเธอจะลงมือทำทุกอย่างที่เธอสามารถทำได้ ประยูทธ์เริ่มต้นด้วยการใช้เวลาของเธอให้คุ้มค่าที่สุด เธอแบ่งเวลาได้อย่างดีเยี่ยม ตั้งแต่อยู่ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ประยูทธ์ ว่างเวลาอ่านหนังสือหลายประเภท เช่น การ์ตูน หนังสือพิมพ์ นิตยสารต่าง ๆ จนทำให้เธอกลายเป็นนักล่ารางวัลตั้งแต่อยู่มัธยมตอนต้น เนื่องจากในหนังสือจำนวนมากที่เธออ่าน มีคอน์เมนต์ให้เด็ก และเยาวชนได้แสดงความสามารถต่าง ๆ เช่น วาดรูป แต่งกลอน เขียนเรียงความ ส่งเข้าประกวด ประยูทธ์ได้ใช้เวลาว่างของเธอแสดงความสามารถ โดยการเขียนเรียงความ แต่งกลอน ส่งเข้าประกวด จนเธอได้รับรางวัลมากมาย และที่สำคัญมากเมื่อเธอเรียนอยู่ในโรงเรียนปีที่ 1 เธอได้เขียนเรียงความส่งเข้าประกวด ในโครงการทุนการศึกษาของมูลนิธิดำรงชัยธรรม ทำให้เธอได้รับทุนการศึกษาอย่างต่อเนื่องจนจบมัธยมศึกษาปีที่ 6 ความฝันของเธอที่ต้องการให้คุณแม่มีความสุขสบาย จึงกลายเป็นความจริง

ในขณะที่เดียวกันประยูทธ์ก็ได้แบ่งเวลาส่วนหนึ่งของเธอ ทำกิจกรรมให้กับโรงเรียนอยู่เสมอและที่นำชื่อเสียงมาให้โรงเรียน อย่างเช่นเธอใช้เวลาหลังเลิกเรียนฝึกซ้อมการบรรยายธรรม ทำให้เธอชนะเลิศการแข่งขัน ได้รับรางวัลสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามมกุฎราชกุมารี และเมื่อประยูทธ์เรียนในชั้นเรียน เธอได้รับการคัดเลือกให้เป็นประธานสี (กีฬาโรงเรียน) เธอสามารถทำให้สีของเธอได้รับรางวัลชนะเลิศ เธอทำกิจกรรมมาก

ในด้านการเรียนประยูทธ์มีผลการเรียนดีมาก คิดอันดับต้น ๆ ในโรงเรียนอยู่เสมอ และบางครั้งเธอก็ได้เป็นอันดับ 1 ของชั้น และได้รับ โล่เรียนดีด้วย หลังสุด โรงเรียนส่งเธอเข้ารับการ

คัดเลือกเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ซึ่งเป็นรางวัลในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ประยูรศักดิ์
ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการระดับประเทศ

ประยูรศักดิ์บอกว่า เธอทำทุกอย่างได้สำเร็จ เพราะเธอรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีการวางแผนการใช้เวลา รู้ว่าเมื่อไรต้องเรียน เมื่อไรควรเล่นหรือกิจกรรม และได้จัดทำตารางเวลาไว้ และทำได้ตามที่จัดทำไว้ เช่น การบ้านเธอจะทำช่วงที่ว่างที่โรงเรียน ส่วนกิจกรรมเธอจะใช้เวลาว่าง ตอนพักกลางวัน หรือหลังเลิกเรียน ตอนเย็นก็ช่วยงานบ้าน ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้านที่ยังไม่เสร็จ จากนั้นก็ดูข่าว ดูละครบ้าง ในวันเสาร์ วันอาทิตย์ก็ช่วยงานบ้าน ทบทวนบทเรียน บางครั้งก็ช่วยกิจกรรมของหมู่บ้าน เธอบอกว่าเธอมีความสุขที่สามารถใช้เวลาของเธอได้อย่างคุ้มค่า

ใบงาน

คำชี้แจง หลังจากให้นักเรียน แสดงความคิดเห็น ในหัวข้อต่อไปนี้

1. ประยูรศักดิ์ทำสิ่งใดสำเร็จบ้าง

.....

.....

2. ประยูรศักดิ์สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้สำเร็จ เพราะอะไร

.....

.....

3. ประยูรศักดิ์มีการวางแผนการใช้เวลาอย่างไร

.....

.....

4. ถ้านักเรียนเป็นประยูรศักดิ์นักเรียนจะตัดสินใจหรือทำอะไร ในกรณีที่จะสอบเข้าทำงาน และต้องเป็นกรรมการนักเรียน

.....

.....

5. นักเรียนคิดว่าการวางแผนการใช้เวลา มีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

6. ให้นักเรียนวางแผนใช้เวลาในวันหนึ่ง ๆ เพื่อทำกิจกรรมดังต่อไปนี้ให้ครบถ้วน (แบ่งเวลาทำกิจกรรม หรือทำตารางการใช้เวลา

1. เรียนหนังสือ
2. ทบทวนบทเรียน
3. ช่วยทำงานบ้าน
4. ออกกำลังกาย
5. พักผ่อนนอนหลับ
6. พักผ่อนหย่อนใจ
7. ทำสมาธิ
8. อื่น ๆ (ระบุ.....)

ลำดับ	เวลา	กิจกรรม / งาน

ผู้รับผิดชอบโครงการ คุณฉลองชัย อินทจิณี ผู้วิจัย

ระยะเวลาโครงการ วันที่ 20 มิถุนายน 2557 ถึง วันที่ 30 สิงหาคม 2557

สถานที่ฝึกอบรม ณ ห้องประชุมโรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร ตำบลเวียงคุก อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

1.5 รูปแบบการพัฒนาการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย (ปัจจัยที่ 5)

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย(SOCIAL) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ -0.08 ผู้วิจัยจัดทำรูปแบบโดยให้มีการอบรม ฝึกปฏิบัติและนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย

รูปแบบการพัฒนาการเลียนแบบสื่อในการมีวินัยเบื้องต้นประกอบด้วย

1. การสร้างแนวคิดเกี่ยวกับการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย สร้างเจตคติทางบวก และเตรียมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย
2. ฝึกการรับรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้การพัฒนาบุคคลและทีมงาน (Life Position) ความเข้าใจเกี่ยวกับ Life Position เพื่อการทำงานเป็นทีม ด้วยรูปแบบสามขั้นตอนของ Kurt Lewin ประกอบด้วย การละลายพฤติกรรม การเปลี่ยนแปลง และการดำรงพฤติกรรมใหม่

3. ประเมินผล เป็นการประเมินผลการพัฒนาการเขียนแบบสื่อในการมีวินัย โดยการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม การมีส่วนร่วมอภิปราย

ผู้วิจัยได้สร้างกิจกรรมการพัฒนาการเขียนแบบสื่อในการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

กิจกรรมการพัฒนาการเขียนแบบสื่อในการมีวินัย

หลักการและเหตุผล

สื่อในปัจจุบัน ได้รับความสนใจจากทุกคนเป็นอย่างยิ่ง เขาชนซึ่งเป็นนักเรียนมีโอกาสที่จะได้รับรู้ข่าวสาร สาระบันเทิงได้โดยอิสระ การพบเห็นในสื่อต่าง ๆ นั้นมีทั้งผลดีและผลเสีย ฉะนั้นการบริโภคสื่อจะต้องพิจารณาให้รอบคอบ คิด วิเคราะห์ให้ดีก่อน

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแบบสื่อที่ถูกต้อง และเหมาะสม

เป้าหมาย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย จำนวน 32 คน

วิทยากร นางจินตนา ทินนะทาน์

หลักสูตร บรรยาย และกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 วิเคราะห์และเลือกบุคคลต้นแบบ

ชื่อกิจกรรม วิเคราะห์และเลือกบุคคลต้นแบบ

แนวคิด พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการปะทะสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อม โดยที่ มนุษย์จะเลียนแบบตัวแบบ โดยอาศัยการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบรวมถึงการสังเกตการณ์ตอบสนองและปฏิกิริยาต่าง ๆ ของตัวแบบซึ่งมีเกณฑ์ในการเลือกบุคคลต้นแบบ ให้พิจารณาสิ่งเหล่านี้ประกอบ

1. เป็นใคร
2. สภาพแวดล้อมของบุคคลแบบเป็นอย่างไร
3. ผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคลต้นแบบ
4. คำบอกกล่าวเกี่ยวกับบุคคลต้นแบบ
5. ความน่าเชื่อถือของบุคคลต้นแบบ
6. ความมีชื่อเสียงของบุคคลต้นแบบ
7. ความสำเร็จของบุคคลต้นแบบ

วัตถุประสงค์ เมื่อนักเรียนผ่านการร่วมกิจกรรมนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. อธิบายหลักเกณฑ์ในการเลือกบุคคลที่ควรเป็นต้นแบบ ให้กับตนเอง ได้
2. เลือกบุคคลต้นแบบด้านความมีวินัยในตนเองได้ ด้วยตนเอง

สื่อ ใบงาน

วิธีการดำเนิน

1. ชำนาญ

พูดคุยกันถึงแนวทางในการพิจารณาว่าจะเลือกใครมาเป็นบุคคลต้นแบบให้กับตนเองดี

2. ขั้นตอนการ

1. ให้นักเรียนเลือกบุคคลต้นแบบที่นักเรียนอยากเลียนแบบและคิดว่าเหมาะสมกับนักเรียนมากที่สุด มา 1 คน (เลือกจากกิจกรรมที่ 8)
2. ตอบคำถามในใบงาน และรายงานให้เพื่อนและครูทราบ

3. ขั้นสรุป

แนวทางในการวิเคราะห์บุคคลต้นแบบเพื่อเลือกมาเป็นแบบในการเลียนแบบ การประเมินผล ผลการดำเนินการจากใบงาน

ใบงาน

1. แม่แบบที่นักเรียนเลือก

คือ.....

2. เหตุใดจึงเลือกบุคคลในข้อ 1 มาเป็นต้นแบบเพื่อเลียนแบบ

พฤติกรรม .....

.....
.....

3. นักเรียนมีเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อเลือกเป็นบุคคลต้นแบบอย่างไร

.....
.....
.....

4. บุคคลต้นแบบที่นักเรียนเลือกมานั้นมีคุณสมบัติด้านความมีวินัยในตนเองอะไรบ้างที่ช่วยให้เขาประสบความสำเร็จในสิ่งที่เขาเป็นอยู่

.....
.....
.....

ผู้รับผิดชอบโครงการ คุณฉลองชัย อินทขีณี ผู้วิจัย

ระยะเวลาโครงการ วันที่ 20 มิถุนายน 2557 ถึง วันที่ 30 สิงหาคม 2557

สถานที่ฝึกอบรม ณ ห้องประชุมโรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร ตำบลเวียงคุก อำเภอเมือง
จังหวัดหนองคาย

วิทยากร นางลัดดา ทะแพงพันธ์

3. การพิจารณารูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียน
มัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย โดยผู้เชี่ยวชาญ

รูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ผู้วิจัยได้
สร้างขึ้น ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมในการพัฒนา 8 กิจกรรม และนำผลการเสนอแนะในการ
ประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) ของแต่ละกลุ่มมาสรุปและอภิปรายผลทั้งหมดในที่ประชุมใหญ่
(Brain Storming) ผลการนำเสนอรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียน
มัธยมศึกษา เพื่อรับคำแนะนำจากผู้เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการพัฒนาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 8 กิจกรรม

2. ในการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้เกี่ยวข้องได้นำเสนอให้เพิ่มกิจกรรมในการพัฒนา
จริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา อีก 2 กิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมที่ 1 “กิจกรรม 5 ส.”

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักเรียน เรียนรู้จริยธรรมด้านการมีวินัย โดยใช้
กิจกรรม 5 ส.

วิธีดำเนินการ ใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process) เป็นเทคนิคการ
ฝึกอบรมซึ่งใช้กลุ่มเพื่อให้นักเรียน ได้ทำกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ถึงพฤติกรรม ทักษะ รวมถึงการ
เรียนรู้ปฏิกริยาภายในกลุ่มกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทุกคนจะเกิดการหยั่ง
รู้ รับผิดชอบต่อตนเองและพัฒนาตนเองโดยอาศัยพฤติกรรมของกลุ่ม

กิจกรรม 5 ส. โดยให้นักเรียน ร่วมกันจัดระเบียบที่บ้านและโรงเรียน ภายใต้อ
แนวคิด 5 ส. เป็นแนวคิดการจัดระเบียบเรียบร้อย เพื่อก่อให้เกิดสภาพการเรียนรู้ ที่ดี ปลอดภัย มี
ระเบียบเรียบร้อย นำไปสู่การเพิ่มผลผลิต ประกอบด้วย

1. สะสาง (Seir) คือ การแยกของที่ต้องการออกจากของที่ไม่ต้องการ และขจัด
ของที่ไม่ต้องการทิ้งไป

2. สะดวก (Seiton) คือ การจัดวางสิ่งของต่าง ๆ ในที่ทำงานให้เป็นระเบียบ เพื่อ
ความสะดวกและปลอดภัย

3. สะอาด (Seiso) คือ การทำความสะอาด (ปัด กวาด เช็ด ถู) เครื่องใช้ในบ้าน อุปกรณ์ และสถานที่ทำงาน

4. สุขลักษณะ (Seiketsu) คือ สภาพหมดจด สะอาดตา ถูกสุขลักษณะ และรักษาให้ดีตลอดไป

5. สร้างนิสัย (Shitsuke) คือ การอบรมสร้างนิสัยในการปฏิบัติงานตามระเบียบวินัย ช้อยังค้ำอย่างเคร่งครัด

ประโยชน์จากการทำกิจกรรม 5 ส.

1. นักเรียน จะทำงานได้รวดเร็วขึ้น มีความปลอดภัยในการเรียน มากขึ้น บรรยากาศและสภาพแวดล้อมดีขึ้น

2. ความร่วมมือ ร่วมใจ จะถูกสร้างให้เกิดขึ้น นักเรียน จะรักบ้านเรือนตนเอง และโรงเรียน มากขึ้น

3. นักเรียน จะมีระเบียบวินัยมากขึ้น ตระหนักถึงผลเสียของความไม่เป็นระเบียบ ในสถานที่ทำงานต่อการเพิ่มผลผลิต และถูกกระตุ้นให้ปรับปรุงระดับ ความสะอาด เพื่อป้องกันแลพัฒนาการมีวินัย ได้ด้วย

2. กิจกรรมที่ 2 "กิจกรรมพี่เลี้ยง"

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักเรียน เรียนรู้ในการเป็นผู้นำ และผู้ตาม ในการมีวินัยในโรงเรียน ในการสร้างความสัมพันธ์ในทีม

วิธีดำเนินการวิจัย การฝึกปฏิบัติงาน (On-The-Job-Training) การฝึกปฏิบัติงาน เป็นการอบรมที่ใช้วิธีการปฏิบัติจริงวิธีในที่ทำงาน โดยมีผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในงานที่ต้องเรียนรู้เป็นผู้ทำหน้าที่สอนให้ปฏิบัติงานได้ เช่นเดียวกับบุคลากรคนอื่น ๆ มักจะจัดให้กับบุคลากรใหม่ เพื่อช่วยให้บุคลากรดังกล่าวสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น โดยเร็ว รวมทั้งกรณีการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานซึ่งจะต้องเริ่มดำเนินการ โดยไม่มีโอกาสจัดให้มีการฝึกอบรมในชั้นเรียนตามปกติ การฝึกอบรมวิธีนี้ให้ได้ผลจะต้องทำตามกระบวนการที่ถูกต้อง กล่าวคือ มีการวิเคราะห์หน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อหาความจำเป็นในการฝึกอบรม กำหนดวัตถุประสงค์กำหนดเนื้อหาสาระ และทักษะที่ต้องเรียนรู้ แล้วจึงดำเนินการฝึกอบรม ประเมินผล เกี่ยวกับวินัยของนักเรียน ตามลำดับ

หลังจากผู้วิจัยได้นำเสนอการดำเนินงานและรายละเอียดกิจกรรมตามรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัย ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย แล้วได้เรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิได้วิพากษ์รูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำข้อวิพากษ์มาอภิปรายผลร่วมกัน มติที่

ประชุมได้เสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นร่วมกันว่าเป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมที่ดี มีประโยชน์ต่อนักเรียนและสังคมทั้งในปัจจุบันและในอนาคต กิจกรรมสามารถดำเนินการได้จริง แต่จะต้องพิจารณาเรื่องความเหมาะสมด้านเวลาและการดำเนินกิจกรรม เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา

2. กลุ่มผู้ทรงวุฒิที่เป็นครูฝ่ายกิจการนักเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการกำกับติดตามผล โดยการรณรงค์สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนมีวินัย

3. กลุ่มผู้ทรงวุฒิที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะ โดยสรุปความเห็น ว่า ควรมีการดำเนินการที่สามารถทำให้เกิดผลเป็นรูปธรรมชัดเจน น่าเชื่อถือได้ว่านักเรียนที่เข้าร่วมโครงการแล้วจะมีพฤติกรรมการมีวินัย เหมาะสมกับฐานานุรูปของตนเอง ทางสถานศึกษาและผู้ปกครองพร้อมที่จะให้การสนับสนุน

จากการสรุปประเด็นสำคัญการวิพากษ์และข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยนำเสนอการปรับปรุงรูปแบบ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อที่ประชุม ดังนี้

1. วิธีการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ เป็นการจัดกิจกรรมนอกเวลาเรียนหรือใช้คาบเรียนกิจกรรม ปรับเวลาได้ตามความเหมาะสม โดยจะประสานกับฝ่ายวิชาการของโรงเรียน

2. การกำกับ ติดตาม โดยวิธีการประสานความร่วมมือระหว่างผู้วิจัยกับโรงเรียน

เมื่อผู้วิจัยได้ผลจากการประชุมปฏิบัติการและข้อเสนอแนะจากที่ประชุมแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงให้เป็นรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่สมบูรณ์มากขึ้น เพื่อเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญอีก 1 ชุด ได้แสดงความคิดเห็นและส่งกลับคืนให้ผู้วิจัยเพื่อทำการทดลองในขั้นต่อไป การคัดเลือกจะทำจาก 10 กิจกรรม วิธีการคัดเลือก คือให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็น โดยการผ่านการให้ความคิดเห็นแบบ Scaling

โดยมีเกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปรผลข้อมูลดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ เห็นด้วย

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ไม่แน่ใจ

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ไม่เห็นด้วย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เกณฑ์ในการคัดเลือกกิจกรรมที่นำมาใช้เป็นรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน ผู้วิจัยคัดเลือกกิจกรรมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนา จำนวน 10 กิจกรรม นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญโดยเลือกกิจกรรม ที่มีค่าคะแนนความเห็นชอบตั้งแต่ 3.51 - 5.00 เพื่อนำมาใช้เขียน โครงการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ต่อไปดังปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเห็นชอบของผู้เชี่ยวชาญ ในตารางที่ 17

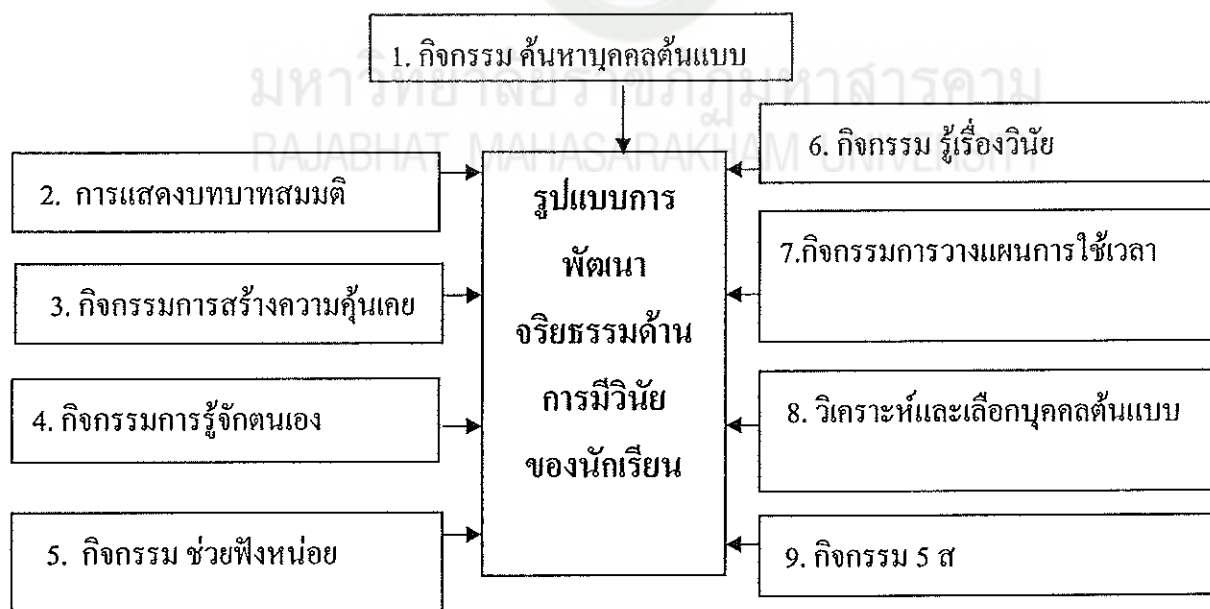
ตารางที่ 17 ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต่อกิจกรรมและเนื้อหาในการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา

รายการกิจกรรมประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			$\bar{X}$	แปลผล	ผลการประเมิน
	1	2	3			
การเลียนแบบเพื่อน						
1. กิจกรรม ค้นหาบุคคลต้นแบบ	5	5	5	5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	นำไปใช้
เจตคติในการมีวินัย						
2. กิจกรรม การแสดงบทบาทสมมติ	5	5	5	5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	นำไปใช้
การเลียนแบบผู้ปกครอง						
3. กิจกรรมการสร้างความคุ้นเคย	5	5	5	5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	นำไปใช้
4. กิจกรรมการรู้จักตนเอง	5	5	5	5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	นำไปใช้
ความรู้เรื่องการมีวินัย						
5. กิจกรรม ช่วยฟังหน่อย	5	4	5	4.67	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	นำไปใช้
6. กิจกรรม รู้เรื่องวินัย						
7. กิจกรรมการวางแผนการใช้เวลา	5	5	4	4.67	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	นำไปใช้
การเลียนแบบสื่อ						
8. วิเคราะห์และเลือกบุคคลต้นแบบ	5	5	4	4.67	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	นำไปใช้
กิจกรรมเพิ่มเติม						
9. กิจกรรม 5 ส	5	5	4	4.67	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	นำไปใช้
10. กิจกรรม พี่เลี้ยง	4	3	2	3.33	ไม่เห็นด้วย	ตัดทิ้ง

จากการเสนอร่างรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ได้พิจารณาว่ากิจกรรมใดเหมาะสมที่นำไปทดลองใช้ใน

ลำดับต่อไป พบว่า รูปแบบที่ผ่านการประเมินความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญ ครอบคลุมปัจจัยทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้เรื่องการมีวินัย ปัจจัยด้านเจตคติการมีวินัย ปัจจัยด้านการเลียนแบบ ผู้ปกครองในการมีวินัย ปัจจัยด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย และปัจจัยด้านการเลียนแบบ สื่อในการมีวินัย กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51 - 5.00 ประกอบด้วย 9 กิจกรรม และผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยระยะที่ 3 โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้

1. กิจกรรม ค้นหาบุคคลต้นแบบ
2. การแสดงบทบาทสมมติ
3. กิจกรรมการสร้างความคุ้นเคย
4. กิจกรรมการรู้จักตนเอง
5. กิจกรรม ช่วยฟังหน่อย
6. กิจกรรม รู้เรื่องวินัย
7. กิจกรรมการวางแผนการใช้เวลา
8. วิเคราะห์และเลือกบุคคลต้นแบบ
9. กิจกรรม 5 ส

แผนภาพที่ 13 รูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

สรุปการวิจัยในระยะที่ 2 ได้ว่า การสร้างรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ประกอบด้วยรูปแบบการพัฒนา จำนวน 9 กิจกรรม

เมื่อผู้วิจัยได้กิจกรรมที่จะนำไปใช้ในรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนแล้ว ผู้วิจัยได้นำกิจกรรมการพัฒนา 9 กิจกรรม มาจัดทำเป็น โครงการพัฒนา โดยรูปแบบการพัฒนา ดังนี้

โครงการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา

ชื่อโครงการ : โครงการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา

หลักการและเหตุผล

เยาวชน เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของประเทศชาติ เป็นบุคคลที่อนาคตจะเข้าไปใช้ชีวิตในสังคมต่อไปโดยอยู่ภายใต้กฎหมายของประเทศ ประชาชนจะต้องเป็นคนมีคุณภาพ มีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์สุจริต จึงจะทำให้สังคมสงบสุขได้ ซึ่งการจะเป็นประชากรของประเทศชาติที่ดีในอนาคตได้นั้น จะต้องได้รับการอบรม เรียนรู้และปลูกฝังระเบียบ วินัย และความประพฤติ เพื่อให้เป็นพลเมืองดีตั้งแต่เป็นนักเรียน ดังนั้นพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน จึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องจัดการศึกษาด้านวิชาการควบคู่ไปกับการศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อกระตุ้นและสร้างเจตคติทางบวกกับการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา
3. เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา
4. เพื่อสร้างองค์การให้เข้มแข็ง และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมาย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน 32 คน

หลักสูตรในการฝึกอบรม ใช้เวลาในการฝึกอบรม 54 ชั่วโมง แยกเป็นหัวข้อ ดังนี้

- กิจกรรมที่ 1. กิจกรรม ค้นหาบุคคลต้นแบบ (6 ชั่วโมง)
- กิจกรรมที่ 2. กิจกรรม การแสดงบทบาทสมมติ (6 ชั่วโมง)
- กิจกรรมที่ 3. กิจกรรมการสร้างความคุ้นเคย (6 ชั่วโมง)

- กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมการรู้จักตนเอง(6 ชั่วโมง)
- กิจกรรมที่ 5. กิจกรรม ช่วยฟังหน่อย (6 ชั่วโมง)
- กิจกรรมที่ 6. กิจกรรม รู้เรื่องวินัย (6 ชั่วโมง)
- กิจกรรมที่ 7. กิจกรรมการวางแผนการใช้เวลา (6 ชั่วโมง)
- กิจกรรมที่ 8. กิจกรรมวิเคราะห์และเลือกบุคคลต้นแบบ (6 ชั่วโมง)
- กิจกรรมที่ 9. กิจกรรม 5 ส (6 ชั่วโมง)

วิธีการฝึกอบรม

กิจกรรมที่ 1. กิจกรรม ค้นหาบุคคลต้นแบบ(6 ชั่วโมง) ใช้วิธีการบรรยาย และทำกิจกรรมร่วมกัน

กิจกรรมที่ 2. กิจกรรม การแสดงบทบาทสมมติ (6 ชั่วโมง) ใช้วิธีการบรรยาย และทำกิจกรรมร่วมกัน

กิจกรรมที่ 3. กิจกรรม การสร้างความคุ้นเคย (6 ชั่วโมง) ใช้วิธีการบรรยาย ความหมายของการรับรู้บทบาทหรือหน้าที่ของแต่ละคน และต้องแสดงออกตามความคาดหวังของโรงเรียน และบทบาทจะกำหนดความรับผิดชอบของงานต่าง ๆ ที่ปฏิบัติ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรม การรู้จักตนเอง (6 ชั่วโมง) ใช้วิธีการบรรยายก่อน แบ่งผู้เข้าอบรมเป็นกลุ่มตามภารกิจตามหน้าที่ ทำกิจกรรมร่วมกัน พร้อมกับแสดงตามที่ได้รับ และให้วิทยากรสังเกตการณ์และวิพากษ์ของแต่ละกลุ่มตามบทบาทของแต่ละคน โดยให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้ เกิดความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับตนเอง

กิจกรรมที่ 5. กิจกรรม ช่วยฟังหน่อย (6 ชั่วโมง) ใช้วิธีการบรรยาย และทำกิจกรรมร่วมกัน

กิจกรรมที่ 6. กิจกรรมรู้เรื่องวินัย (6 ชั่วโมง) ใช้วิธีการบรรยาย (Lecture) หรือการสอน (Instruction) นำเสนอเนื้อหาสาระความรู้จากวิทยากรในเรื่องการมีวินัย

กิจกรรมที่ 7. กิจกรรมการวางแผนการใช้เวลา (6 ชั่วโมง) ใช้วิธีการการบรรยาย (Lecture) เนื้อหา และนำเสนอประเด็นสำคัญ โดยใช้เครื่องฉายแผ่นใส สไลด์ ใช้วีดิทัศน์ มาช่วยให้เห็นภาพ และมีเอกสารประกอบการ

กิจกรรมที่ 8. กิจกรรมวิเคราะห์และเลือกบุคคลต้นแบบ(6 ชั่วโมง) ใช้วิธีการบรรยาย และทำกิจกรรมร่วมกัน

กิจกรรมที่ 9. กิจกรรม 5 ส (6 ชั่วโมง) การฝึกปฏิบัติงาน (On-The-Job-Training) การฝึกปฏิบัติงานเป็นการอบรมที่ใช้วิธีการปฏิบัติจริง โดยมีผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในงานที่ต้องเรียนรู้เป็นผู้ทำหน้าที่สอนให้ปฏิบัติงานได้ เช่นเดียวกับนักเรียนคนอื่น ๆ

วิทยากร เชิญวิทยากรภายในองค์กร

1. นายพิชาน ทะแพงพันธ์	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร
2. นางเยาวเรศ ภูมิเวช	นักวิชาการสาธารณสุข
3. ร.ต.อ. สุนิตย์ เลบ้านแท่น	รอง สวป. สภ.เวียงคุก
4. นายคณัย เศษสวย	หัวหน้าฝ่ายบุคลากร โรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร
5. นางลัดดา ทะแพงพันธ์	ครู คศ. 3
6. นางจินตนา ทินนะทาน์	ครู คศ. 3
7. นายจักรพงษ์ เนติปัญญา	ครู คศ. 3
8. นางพรทิพา ศรีกมุท	ครู คศ. 3
9. นางสาวกรรณิการ์ พันสีหุม	ครู คศ. 3

ผู้รับผิดชอบโครงการ คุณฉลองชัย อินทจิณี ผู้วิจัย

ระยะเวลาโครงการ วันที่ 20 มิถุนายน 2557 ถึงวันที่ 30 สิงหาคม 2557

สถานที่ฝึกอบรม ณ หอประชุมโรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร ตำบลเวียงคุก อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

ปฏิทินการดำเนินการฝึกอบรม

ดำเนินการอบรมให้ความรู้ตามกิจกรรมในการพัฒนาจริยธรรมการมีวินัยให้กับกลุ่มทดลอง ในทุกวันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 09.00 น. ถึง 16.00 น. โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. วันที่ 20 มิถุนายน 2557	กิจกรรมที่ดำเนินการคือ กิจกรรม ค้นหาบุคคลต้นแบบ โดยวิทยากร นางพรทิพา ศรีกมุท
2. เสาร์ที่ 28 มิถุนายน 2557	กิจกรรมที่ดำเนินการคือ กิจกรรม การแสดงบทบาทสมมติ โดยวิทยากร นายพิชาน ทะแพงพันธ์
3. เสาร์ที่ 5 กรกฎาคม 2557	กิจกรรมที่ดำเนินการคือ กิจกรรม การสร้างความคุ้นเคยโดยวิทยากรนายคณัย เศษสวย
4. เสาร์ที่ 12 กรกฎาคม 2557	กิจกรรมที่ดำเนินการคือ กิจกรรม การรู้จักตนเอง โดยวิทยากรนางลัดดา ทะแพงพันธ์
5. เสาร์ที่ 19 กรกฎาคม 2557	กิจกรรมที่ดำเนินการคือ กิจกรรม ช่วยฟังหน่อย โดยวิทยากรนางเยาวเรศ ภูมิเวช

6. เสาร์ที่ 26 กรกฎาคม 2557 กิจกรรมที่ดำเนินการคือ กิจกรรม รู้เรื่อง
วินัย โดยวิทยากร ร.ต.อ. สุนิตย์ เลบ้านแท่น
7. เสาร์ที่ 2 สิงหาคม 2557 กิจกรรมที่ดำเนินการคือ กิจกรรม การ
วางแผนการใช้เวลา โดยวิทยากร นายจักรพงษ์ เนติปัญญา
8. เสาร์ที่ 16 สิงหาคม 2557. กิจกรรมที่ดำเนินการคือ กิจกรรม
วิเคราะห์และเลือกบุคคลต้นแบบ โดยวิทยากร นางจินตนา ทินนะทาน์
9. วันที่ 30 สิงหาคม 2557 กิจกรรมที่ดำเนินการ คือ กิจกรรม กิจกรรม 5 ส โดย
วิทยากร นางสาวกรรณิการ์ พันสีทุม

งบประมาณที่ใช้

1. ค่าอาหารและอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม (32คน*9วัน*100บาท)	33,000 บาท
2. ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการอบรม (32 คน*20บาท)	600 บาท
3. ค่าถ่ายเอกสารและอื่น ๆ	1,200 บาท
รวมทั้งสิ้น 34,800 บาท(สามหมื่นสี่พันแปดร้อยบาทถ้วน)	

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียน จะได้รับความรู้ รู้จักและเข้าใจตัวเอง มีจริยธรรมด้านการมีวินัย มีเพื่อนที่มีวินัยมากขึ้น มีเหตุผลมากขึ้นยอมรับจุดด้อยของตนเองและปรับปรุงแก้ไข เข้าใจและศรัทธาคนอื่น มีความสุขในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียน และมีความเข้มแข็งและอดทนต่อสถานการณ์ต่าง ๆ

3. ระยะที่ 3 ผลการทดลองและประเมินผลรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา

1. ผลการทดลองและประเมินผลรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา

1.1 เมื่อผู้วิจัยได้รูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ได้ผ่านกระบวนการวิจัย กระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการ และกระบวนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ได้กิจกรรมทั้งหมด 9 กิจกรรม เป็นรูปแบบพัฒนาปัจจัยทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้เรื่องการมีวินัย ปัจจัยด้านเจตคติการมีวินัย ปัจจัยด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย ปัจจัยด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย และปัจจัยด้านการเลียนแบบ

สื่อในการมีวินัย เพื่อให้การดำเนินการรูปแบบการพัฒนาที่ได้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบ มีความสอดคล้องและต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงได้มีการเรียบเรียงการดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- กิจกรรมที่ 1. กิจกรรม ค้นหาบุคคลต้นแบบ
- กิจกรรมที่ 2. กิจกรรม การแสดงบทบาทสมมติ
- กิจกรรมที่ 3. กิจกรรมการสร้างความรู้ความคุ้นเคย
- กิจกรรมที่ 4. กิจกรรมการรู้จักตนเอง
- กิจกรรมที่ 5. กิจกรรม ช่วยฟังหน่อย
- กิจกรรมที่ 6. กิจกรรม รู้เรื่องวินัย
- กิจกรรมที่ 7. กิจกรรมการวางแผนการใช้เวลา
- กิจกรรมที่ 8. กิจกรรมวิเคราะห์และเลือกบุคคลต้นแบบ
- กิจกรรมที่ 9. กิจกรรม 5 ส

หลังจากได้รูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จากการวิจัยระยะที่ 2 แล้ว ผู้วิจัยได้ทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง คือ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย จำนวน 32 คน ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มทดลองกลุ่มนี้ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. เป็นกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ที่ไม่อยู่ในกลุ่มตัวอย่างในระยะวิจัยที่ 1 และไม่เป็นกลุ่มเป้าหมายในระยะที่ 2 ในการวิจัยในครั้งนี้
2. เป็นสถานที่ที่ผู้วิจัยปฏิบัติงาน และสามารถติดตามผลการทดลอง การใช้รูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา

โดยผู้วิจัยกำหนดการพัฒนา รูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2557 ถึง 30 สิงหาคม พ.ศ. 2557 โดยมีรายชื่อผู้เข้ารับการทดลองรูปแบบการพัฒนา แสดงดังในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 นักเรียนที่เข้าร่วมทดลองรูปแบบการพัฒนา จริยธรรมด้านการมีวินัย

ลำดับที่	รายชื่อ
1	นายกรกต เกตุฝั่ง
2	นายคมสันต์ บรรพโคตร
3	นายคนุพล อุณารักษ์
4	นายคุณวัฒน์ ประทุมศรี
5	นายธรรมรัฐ ธิสาดี
6	นายนักเรศ จันทบาล
7	นายวิศรุต บุญยีน
8	นายอภิศักดิ์ บุญตาฤทธิ
9	นายเอกพงษ์ ทินาเทศ
10	นายอาทิตย์ ภูมิเพชร
11	นายอานากร สีหาปัญญา
12	นายอาจหาญ สีสุโย
13	นางสาวกนกวรรณ สีหาบุตร
14	นางสาวกรรชิตา บรรณวงษ์
15	นางสาวจารุวรรณ บัวสีภา
16	นางสาวจินตนา จันทะภาค
17	นางสาวธิดารัตน์ ปัดทุมมา
18	นางสาวนวรรตน์ พิณรัตน์
19	นางสาวนิสาชล แบนอกภัย
20	นางสาวบุศยา ทินาเทศ
21	นางสาวปลิดา วงศ์แก้ว
22	นางสาวพนิดา เทพาพิน
23	นางสาวพรพรรณ พิศิษฐ์สุวรรณ
24	นางสาวพรรษา หอมสมบัติ
25	นางสาวพรสวรรค์ สุวรรณคีณี
26	นางสาวฟ้ารุ่ง อุทธิ
27	นางสาววราพร จำปรัสข

ลำดับที่	รายชื่อ
28	นางสาวศิริรัตน์ จันทะบาล
29	นางสาวศุติพร จันทะภาค
30	นางสาวสกุลตลา ปัชชามาตย์
32	นางสาวสุภารัตน์ สิงหเสน
32	นางสาวสุนันท์ กามาพร
รวม	ผู้เข้ารับการพัฒนา 32 คน

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านความรู้เรื่องการเมืองการมีวินัย ด้านเจตคติการเมืองการมีวินัย ด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย ด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย และด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย มาทดลองใช้ กับกลุ่มทดลอง โดยมีกำหนดการในการพัฒนา ตามโครงการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของ นักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา และมีการดำเนินการวิจัยต่อไป ดังนี้

1. การเก็บและรวบรวมข้อมูลการทดลอง

1. ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมายในวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2557 เป็น Pretest

2. หลังดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมายในวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2557 เป็น Posttest

3. ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามปัจจัยสาเหตุคือ ปัจจัยด้านความรู้เรื่องการเมืองการมีวินัย ปัจจัยด้านเจตคติการเมืองการมีวินัย ปัจจัยด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย ปัจจัยด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย และปัจจัยด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย ก่อนและหลังการทดลอง ซึ่ง ปรากฏผลดัง ตารางที่ 15

2. ผลการดำเนินการ

2.1 กิจกรรมที่ 1 การค้นหาบุคคลต้นแบบ

วิธีการดำเนิน

ครูและนักเรียนพูดคุยกันถึงบุคคลที่นักเรียนชื่นชอบเป็นพิเศษหรือคนที่เห็นต้นแบบที่นักเรียนอยากเลียนแบบหรืออยากเป็นแบบบุคคลผู้นั้น หลังจากนั้นให้ดำเนินการดังนี้

1. ให้นักเรียนหาบุคคลต้นแบบที่ประสบความสำเร็จหรือได้รับการยอมรับจากสังคมในด้านต่าง ๆ

2. ให้นักเรียนตอบคำถามในใบงาน

3. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงคุณลักษณะของควมามีวินัยในตนเองที่บุคคลที่เลือกเป็นต้นแบบส่วนใหญ่มีเหมือนกัน

ผลการดำเนินการ

1. นักเรียนสามารถระบุคุณลักษณะของบุคคลต้นแบบที่ดีได้
2. นักเรียนสามารถบอกแนวทางในการค้นหาบุคคลต้นแบบที่ควรนำมาเป็นแบบอย่างความประพฤติได้

2.2 กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมบทบาทสมมติ

จากการสังเกตการณ์หลังจากทดลองรูปแบบการพัฒนากิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียน ในกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยมีข้อสังเกตดังนี้

1. เกิดการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงพฤติกรรมในการแต่งกาย การมาโรงเรียนทันเวลา และการมีความรับผิดชอบต่องานที่ครูมอบหมาย
2. นักเรียน มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานมากขึ้น เพราะเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน
3. การปฏิบัติงานในแต่ละกิจกรรมมีความผิดพลาดน้อยลง เพราะนักเรียน มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบของแต่ละคน

2.3 กิจกรรมที่ 3 การสร้างความคุ้นเคย

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างครูวิทยากรผู้ดำเนินกิจกรรมกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกันเองให้เกิดบรรยากาศที่อบอุ่น ไร้ความกังวลซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งจะร่วมทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาในเรื่องการมีวินัย

2. เพื่อให้นักเรียนทราบวิธีการของการใช้ชุดกิจกรรมการมีวินัย รวมทั้งเวลา และสถานที่ที่ใช้ในการทำกิจกรรม

ผลการดำเนินงานตามกิจกรรมนี้ได้รับความร่วมมือจากนักเรียนเป็นอย่างดี นักเรียนให้ความสนใจการฟังบรรยาย มีความกระตือรือร้น มีการซักถามข้อสงสัย ให้เกียรติและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูวิทยากร นักเรียนมีความเข้าใจในตนเองมาก มีความมั่นใจในตัวเองยิ่งขึ้น

2.4 กิจกรรมที่ 4 กิจกรรม การรู้จักตนเอง

- วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักเรียน เข้าใจตนเอง สามารถค้นหาตัวตน ของตนเองได้ถูกต้อง
2. เพื่อให้นักเรียนทราบวิธีการของการค้นหาตนเอง และมีสติอยู่กับตนเองตลอดเวลา

ผลการดำเนินงานตามกิจกรรมนี้ได้รับความร่วมมือจากนักเรียนและการสนับสนุนจากคณะครู โรงเรียนเวียงคำวิทยาคารเป็นอย่างดี ได้ให้ความร่วมมือเป็นผู้ช่วยวิจัย อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือในการจัดเตรียมสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดี นักเรียนให้ความสนใจการฟังบรรยาย มีความกระตือรือร้น มีการซักถามข้อสงสัย ให้เกียรติและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูวิทยากร

2.5 กิจกรรมที่ 5 กิจกรรม ช่วยฟังหน่อย

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้ นักเรียน มีสมาธิ ในการฟัง ได้ถูกต้อง

2. เพื่อให้ นักเรียน ทราบวิธีการและหลักการฟังที่ถูกต้อง และรู้จักการอดทนที่จะฟัง และมีสติอยู่กับตนเองตลอดเวลา

3. เพื่อให้ นักเรียน ทราบถึงการรู้จัก กาละ เทศะ และวางตนในสังคมได้อย่างเหมาะสม

ผลการดำเนินงานตามกิจกรรมนี้ นักเรียนให้ความสนใจการฟังบรรยาย มีความกระตือรือร้น มีการซักถามข้อสงสัย และกล้าแสดงออก ให้เกียรติและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูวิทยากร

2.6 กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมรู้เรื่องวินัย

จากการสังเกตการณ์หลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาความรู้ด้านการมีวินัย กับกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยมีข้อสังเกต ดังนี้

- 2.6.1. นักเรียนมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังอบรม สูงกว่าก่อนอบรม
- 2.6.2. มีความรู้ และความมั่นใจ พร้อมทั้งจะตัดสินใจในทางที่ถูกต้อง
- 2.6.3. มีมนุษยสัมพันธ์กับ คนรอบข้าง

2.7 กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมการวางแผนการใช้เวลา

2.7.1 วิธีดำเนินการ

ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การวางแผนการใช้เวลา พยายามชี้ให้เห็นว่าการรู้จักวางแผนในการจัดการกับเวลาที่มีอยู่ ช่วยทำให้เราสามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้สำเร็จบรรลุเป้าหมายตามเวลาที่กำหนดไว้ โดยยกตัวอย่างกรณีศึกษา หรือใช้คำถามนักเรียนเกี่ยวกับการวางแผนการใช้เวลาแล้วทำให้สามารถทำงานได้สำเร็จบ้างหรือไม่

2.7.2 ผลการดำเนินการ

- 1) นักเรียนเข้าใจการวางแผนการใช้เวลา
- 2) นักเรียนตระถึงความสำคัญและประโยชน์ของการวางแผนการใช้เวลา
- 3) นักเรียนสามารถวางแผนการใช้เวลาของตนเองได้

4) นักเรียนมีความตระหนักถึงการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น อ่านหนังสือ เรียน ทบตวนบทเรียนกับเพื่อน ร่วมกิจกรรมของทาง โรงเรียนหรือกิจกรรมสาธารณะของชุมชน

2.8 กิจกรรมที่ 8 การวิเคราะห์และเลือกบุคคลต้นแบบ

2.8.1 วิธีการดำเนิน

1) ดำเนินการสนทนาถึงแนวทางในการพิจารณาว่าจะเลือกใครมาเป็นแม่แบบให้กับตนเองดี

2) ให้นักเรียนเลือกบุคคลต้นแบบที่นักเรียนอยากเลียนแบบและคิดว่าเหมาะสมกับนักเรียนมากที่สุด มา 1 คน (เลือกจากใบงานกิจกรรม)

3) ตอบคำถามในใบงาน และรายงานให้เพื่อนและครูทราบ

ผลการดำเนินการ

นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกบุคคลต้นแบบด้านความมีวินัย และด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีได้ด้วยตนเอง

2.9 กิจกรรมที่ 9 กิจกรรม 5 ส

2.9.1 วิธีดำเนินการ

ครูสาธิตการดำเนินการกิจกรรม 5 ส ในห้องเรียนกับนักเรียน พยายามชี้ให้เห็นว่าการทำกิจกรรม 5 ส ให้นักเรียนรู้จักวางแผนในการจัดระเบียบของกิจกรรม ช่วยทำให้เราสามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้สำเร็จบรรลุเป้าหมายตามเวลาที่กำหนดไว้

2.9.2 ผลการดำเนินการ

1) นักเรียนเข้าใจการทำกิจกรรม 5 ส

2) นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการทำกิจกรรม 5 ส

3) นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน สามารถประยุกต์ใช้กับการเรียนได้

3. ผลการประเมินผลรูปแบบการพัฒนางริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา

จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 ผู้วิจัยต้องการศึกษาเพื่อทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการพัฒนางริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้การเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการทดลองรูปแบบการพัฒนางริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มทดลองคือ นักเรียน โรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 32 คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามรูปแบบการพัฒนางริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเริ่มเก็บข้อมูลก่อนการทดลองในครั้งแรกของการอบรมตามโครงการ การดำเนินการเริ่มในเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2557 ถึงเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2557 รวมเป็นระยะเวลา 3 เดือน

3.2 ในการทดลองรูปแบบ ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามและแบบทดสอบ และการสังเกต การบันทึก ที่ครอบคลุมปัจจัยทั้ง 6 ด้าน คือ ปัจจัยด้านความรู้เรื่องการมีวินัย (KNOW) ปัจจัยด้านเจตคติการมีวินัย (ATTITUDE) ปัจจัยด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย (GUARDINT) ปัจจัยด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย (FRIENDS) ปัจจัยด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย (SOCIAL) และปัจจัยด้านพฤติกรรมการมีวินัย (BEHAVIOR) นำมาทดสอบกับนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มทดลอง และนำคะแนนที่ได้ก่อนและหลังการทดสอบ มาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลโดยการวิเคราะห์ห้ด้วย MANOVA (Repeated Measure)

ผลการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามระยะเวลา ดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน จำแนกตามระยะเวลา

ระยะเวลา และตัวแปร		N	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
1.	ด้านความรู้	32	6.5000	8.5625
2.	ด้านเจตคติ	32	3.2065	3.9008
3.	ด้านเลียนแบบผู้ปกครอง	32	3.2630	4.0370
4.	ด้านเลียนแบบเพื่อน	32	3.6472	4.0294
5.	ด้านเลียนแบบสื่อ	32	3.5834	4.0079
6.	พฤติกรรมการมีวินัย	32	3.4673	3.9793

ผลการเปรียบเทียบคะแนนตัวแปรก่อนและหลังการดำเนินการในทุกตัวแปรตามรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา แบบ Multivariate Test ดังแสดงในตาราง ที่ 20

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบคะแนนตัวแปรก่อนและหลังการดำเนินการในทุกตัวแปรตามรูปแบบ
การพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา แบบ
Multivariate Test

Effect		Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.
1.Intercept	1.1 Pillai's Trace	0.996	2274.551(a)	6.000	57.000	.000*
	1.2 Wilks' Lambda	0.004	2274.551(a)	6.000	57.000	.000*
	1.3 Hotelling's Trace	239.426	2274.551(a)	6.000	57.000	.000*
	1.4 Roy's Largest Root	239.426	2274.551(a)	6.000	57.000	.000*
2.GROUP	2.1 Pillai's Trace	0.652	17.784(a)	6.000	57.000	.000*
	2.2 Wilks' Lambda	0.348	17.784(a)	6.000	57.000	.000*
	2.3 Hotelling's Trace	1.872	17.784(a)	6.000	57.000	.000*
	2.4 Roy's Largest Root	1.872	17.784(a)	6.000	57.000	.000*

หมายเหตุ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ค่าสถิติ Repeated Measures MANOVA การเปรียบเทียบโดยการทดสอบ Multivariate จากพิจารณาระยะเวลาก่อนและหลังการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้การวัดด้วยวิธี Pillai's Trace, Wilks' Lambda, Hotelling's Trace, และ Roy's Largest Root พบว่า มีค่า Significant ที่ระดับ .000 เท่ากัน แสดงว่าคะแนนการทดสอบก่อนและหลังการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าคะแนนหลังการดำเนินงานสูงกว่าก่อนการดำเนินงาน ซึ่งสรุปตามสมมติฐานได้ว่าการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา หลังจากได้ดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแบบ Univariate Test เพื่อเปรียบเทียบแต่ละตัวแปรต่อไป ในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบคะแนนตัวแปรก่อนและหลังการดำเนินการที่ละตัวแปรตามรูปแบบ
การพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา แบบ
Univariate Tests

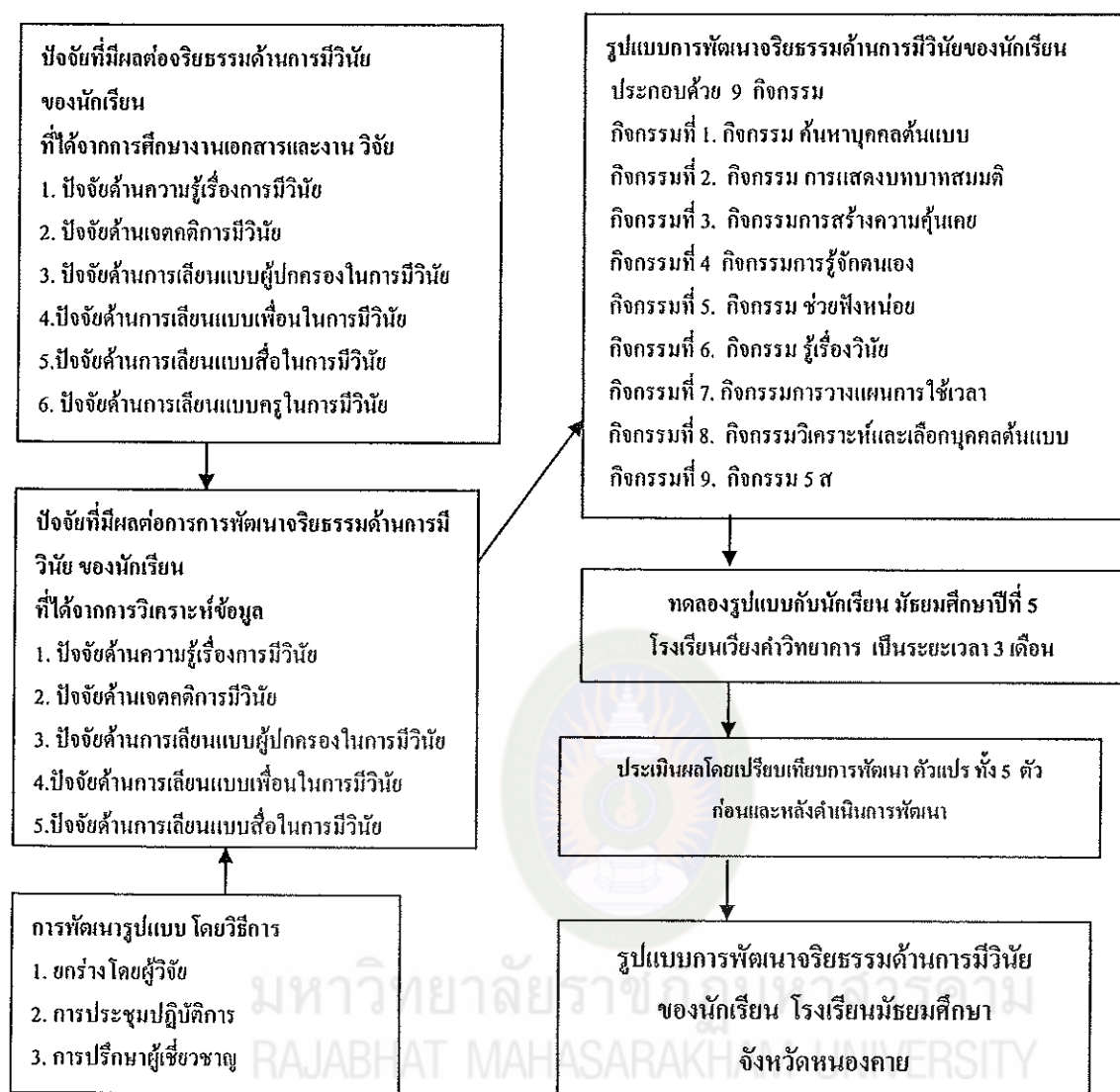
	Dependent Variable	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
GROUP	1. พฤติกรรมการมีวินัย	4.195	1	4.195	6.710*	.012
	2. ความรู้	68.063	1	68.063	23.202*	.000
	3. เจตคติ	7.711	1	7.711	27.017*	.000
	4. การเลียนแบบผู้ปกครอง	9.584	1	9.584	26.909*	.000
	5. การเลียนแบบสื่อ	2.884	1	2.884	5.518*	.022
	6 .การเลียนแบบเพื่อน	2.338	1	2.338	8.385*	.005

หมายเหตุ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการทดสอบแบบ Multivariate Tests พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแบบ Univariate Tests เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างที่ละตัวแปร พบว่า ปัจจัยด้านความรู้เรื่องการมีวินัย (KNOW) มีค่า Significant ระดับ .000 ปัจจัยด้านเจตคติการมีวินัย (ATTITUDE) มีค่า Significant ระดับ .000 ปัจจัยด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย (GUARDINT) มีค่า Significant ระดับ .000 ปัจจัยด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย (FRIEND) มีค่า Significant ระดับ .005 ปัจจัยด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย (SOCIAL) มีค่า Significant ระดับ .022 และปัจจัยด้านพฤติกรรมการมีวินัย (BEHAVIOR) มีค่า Significant ระดับ .012 ซึ่งแสดงว่า การพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน ก่อนและหลังการดำเนินงานการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการทดลองมีการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน ดีขึ้นกว่าก่อนทดลอง

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า ในการวิจัยระยะที่ 1 ตัวแปรที่มีผลต่อการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เป็นตัวแปรพยากรณ์ ที่ได้จากการศึกษาเอกสารและการวิจัย พบว่า มี 6 ตัวแปร เมื่อนำเข้าสมการเชิงโครงสร้าง เพื่อตรวจสอบความตรงของตัวแบบจำลองสมมติฐาน ซึ่งมีค่าสถิติเป็นไปตามเกณฑ์ดัชนีความกลมกลืนของตัวแบบ พบว่า มีตัวแปรพยากรณ์ 5 ตัว ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้เรื่องการมีวินัย

ปัจจัยด้านเจตคติการมีวินัย ปัจจัยด้านการเลียนแบบผู้ปกครองในการมีวินัย ปัจจัยด้านการเลียนแบบเพื่อนในการมีวินัย และปัจจัยด้านการเลียนแบบสื่อในการมีวินัย เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน และต่อมาในระบะที่ 2 ผู้วิจัยได้นำผลจากระยะที่ 1 มาสร้างรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยผู้วิจัยจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้รับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ได้รูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 5 ด้าน 9 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรม ค้นหาบุคคลต้นแบบ 2) กิจกรรม การแสดงบทบาทสมมติ 3) กิจกรรมการสร้างความคุ้นเคย 4) กิจกรรมการรู้จักตนเอง 5) กิจกรรม ช่วยฟังหน่อย 6) กิจกรรม รู้เรื่องวินัย 7) กิจกรรมการวางแผนการใช้เวลา 8) กิจกรรมวิเคราะห์และเลือกบุคคลต้นแบบ และ 9) กิจกรรม 5 ส จากนั้นในระบะที่ 3 ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้ง 5 ปัจจัย 9 กิจกรรม ไปทดลองดำเนินการตามรูปแบบที่ได้ในระบะที่ 2 และกำหนดให้มีการประเมินผลก่อนและหลังการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียนพบว่า หลังการทดลองมีการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน ได้ดีขึ้น ก่อนการทดลอง อันนำมาซึ่งผลการวิจัยระบะที่ 3 ซึ่งสามารถแสดงเป็นแผนภาพได้ดังแผนภาพที่ 14

แผนภาพที่ 14 กระบวนการดำเนินการวิจัยรูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษา